

flor de card

Sant Llorenç des Cardassar * Novembre del 2006 * núm. 342

El Port d'Andratx

Joan Barretot

**Entrevista
amb
Manuela
Meseguer**

**El Cardassar
estrena
marcador
electrònic**

Els Trescadors van a la Trapa

La biblioteca compleix 25 anys

Corrupció municipal

Hem de reconèixer que la confiança dels mallorquins amb la justícia quan els implicats eren polítics conservadors, estava més aviat devaluada. Pensem en el túnel de Sóller, el casos Mapau i Bitel, la compra descarada de vots, els canvis de majories per mor del transfuguisme... Però aquests dies, amb la notícia de la detenció del batle d'Andratx i del director general d'Obres Públiques sembla que la cosa comença canviar una mica. Per bé, naturalment.

Nosaltres som dels qui pensen que era ben hora que la justícia investigàs la corrupció dins els ajuntaments, siguin de la ideologia que siguin, perquè sembla esser que molts d'ells estan plens de personatges que actuen només en benefici propi, sense importar-los la destrucció del paisatge o del medi ambient.

Desconexim, a hores d'ara, si és ver que la primera setmana de desembre hi haurà més intervencions a diversos ajuntament regits pel Partit Popular, com va anunciar Jaume Matas en una roda de premsa que els entesos no acaben de veure gaire clara, però hi ha algunes coses que criden poderosament l'atenció.

Crida l'atenció que gairebé tots els qui darrerament han sortit pels diaris siguin del Partit Popular: el cas dels cavallistes de Ses Salines, el de les gravacions de Santa Margalida, el de ses Covetes de Campos, el relacionat amb en Nigorra a Calvià, el d'Andratx... És ver que tots s'han d'investigar, però els que fins ara han resultat més sospitosos són aquests.

Crida l'atenció que pràcticament totes les obres públiques es concedeixin a les mateixes empreses, fins i tot les més petites, que les podria dur a terme qualsevol empresa local. Hi ha algun motiu desconegut per a què sigui així?

Crida l'atenció que molts polítics s'enriqueixin ràpidament i que portin un nivell de vida molt superior al que teòricament permetrien els seus ingressos oficials. En aquest sentit, és remarcable que la majoria dels qui han detentat algun tipus de poder durant un llarg període de temps no tornin fer feina mai més.

Crida l'atenció que l'àrea d'Urbanisme sigui la més sol·licitada per aquells que saben que els seus vots són necessaris per conformar una majoria de govern.

El que és cert és que la gent pensa que tots els polítics són iguals i que els qui vénghin faran el mateix que els qui se'n vagin. Per això seria desitjable que els dirigents començassin una neteja urgent i enviassin a caseva tots aquells que saben cert que no fan les coses així com Déu mana, maldament encara no els hagin jutjats. A Andratx, per exemple, tothom sabia el que feia el batle i no els ha vengut gens denou el que ha passat. Bé, tothom, no; en Jaume Matas i na Mabel Cabrer no sabien res de res i per això feia poc temps que havien confirmat que n'Hidalgo seria el seu pròxim candidat a les eleccions municipals.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)
 Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36
 Correu electrònic: flordecard@premsaforana.cat
 Telèfon: 971 569119
 Publicitat: Ignasi Umbert: 670 355452
 Novembre del 2006
 Número 342
 Dipòsit legal: 765-1973
 Edita: Associació cultural Flor de Card
 Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)
 Director: Josep Cortès i Servera
 Consell de Redacció: Felip Forteza
 Guillem Quina
 Joan Santandreu
 Guillem Soler
 Ignasi Umbert

Col·laboren

Josep Cortès	Sumari	Portada
	Espipellades	3
	Joan Barretot	14
	Tal dia com avui	16
Galmés/Simonet	Manuela Meseguer	4
Joana Domenge	Tramudança	5
Guillem Pont	Trescadors	6
	Na Coloma	11
PSM	30 anys de PSM	7
Ignasi Umbert	Cardassar News	8
Bàrbara Mesquida	Poesia	9
Pau Quina	La premsa escrita	10
	Torreig de tennis	20
Joan Lluís Mas	Mallorca al Rosselló	12
Nicclau/Simonet	Demografia	13
Joan Lluís	IB3	16
Ramon Rosselló	Història	17
Joan Roig	Tertúlia de cafè	18
Maria Bel Pont	Biblioteca	19
Clàudia Umbert	Resultats del Cardassar	21
Crom el Nòrdic	Oset de pelutx	24
Margalida Fiol	Pàgina infantil	26
Xest Umbert	El temps	27
Tomàs Martínez	An inconvenient truth	28
Bel Nicolau	Comptabilitat	
	Distribució	

Nota

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors.

N'Esperança Aguirre se queixa que, com que no té pagues dobles, amb so sou base de presidenta de comunitat autònoma moltes vegades sols no arriba a final de mes. Per ventura convendria fer una col·lecta per arreplegar-li quatre euros, pobreta, que això de no poder pagar sa factura d'es llum o de s'aigo és molt trist, no és ver?

S'Institut de sa Dona d'es Govern Balear posarà dos pisos, gestionats per monges, per acollir ses putes que hagin estat explotades o vulguin deixar s'ofici. Trob que està ben pensat, ja que ses dues professions persegueixen objectius semblants: unes donen aliví a s'ànima i ses altres an es cos.

En Grande, es president del Mallorca, fort i no et moguis vol fer un caramull de pisos i despatxos dins uns terrenys que no són seus, ran de Son Moix o, com es diu ara, s'Ono estadi (vaja una xorrada de nom!).

Primera pregunta: què hi guanyen es ciutadans si li donen permís? Segona pregunta: què hi guanyen es petits comerços si també hi fan una gran superfície? Tercera pregunta: què hi guanya ell? I na Cirer?

Amb una paraula... en fi... i ja està dit tot!

Es Partit Popular va elaborar un vídeo en es qual se demostrava que sa política d'en Zapatero en relació a sa seguretat era un vertader desastre.

Naturalment, s'hi incloïen imatges d'una brega de narcotraficants de Colòmbia i d'altres de quan comandava n'Aznar, totes culpa del PSOE. Lo raro és que no digués res de sa guerra d'Iraq, de ses bombes de Corea, des grips des pollastres o de lo poc que plou, que com és lògic també s'ha d'atribuir an es socialistes.

Per la seva actualitat, reproduiré aquí un dels "Consultoris sentimentals de na Josepa Cortès" que vaig publicar l'any 1995, amb el títol d'"Una desvetllada".

Benvolguda Sra. Josepa,

Ja no puc pus. El meu marit, que és el batle de l'Ajuntament, una partida de vegades cada vespre es desperta tot suat, nerviós i cridant com un boig: "En Garzón!, en Garzón!", amb uns ulls oberts com a plats, i em dóna cada susto...

I després, quan s'adona que només era un malson, es torna quedar adormit, però llavors som jo la que no pot aclucar ull, i quan ho aconseguisc es repeteix de bell nou la història. Doni 'm un consell, per favor!

Una desvetllada

Apreciada amiga,

Si el teu marit té aquesta casta de malsons és perque duu el mal amagat. Si tengués la consciència tranquil·la somnaria amb na Claudia Schiffer o amb aquell cavallet de cartró que li regalaren quan va combregar. I si és així, més prest o més tard l'aglapiran, encara que fugi a Bangkok.

Per tant, si tanmateix té els dies comptats, el millor que pots fer és treure'n un profit personal, que bé te l'has guanyat. Mira d'estirar-li la llengua tant com puguis -a vegades d'adormit sol anar bé-, i després vens l'exclusiva a la revista del teu poble, que és ben segur que te'n pagarà un caramull d'euros. Et cerques un pollastrell d'aquells que encara no ronquen, te'n vas a celebrar-ho a Cancún i tal dia farà un any!

I no em venguis amb escrúpols de consciència ni amb què és el pare dels teus fills. Que els guardi ell, si vol, als fills, mentres pugui, que ja els has guardat tu ben a bastament fins ara. I no badis, que si la premsa se'n tem abans que tu els ho contis, no pillaràs ni un duro. Coratge i endavant.

Es Partit Popular està d'acord amb sa proposta d'investigar es patrimoni des polítics, per veure si s'aprofiten des seu càrrec, però troba que no hi ha perquè incloure-hi ses dones, que tanmateix elles no hi tenen res que veure.

Jo trob que sa raó els vessa partdamunt es cap de tanta que en tenen, perquè no s'ha vist mai que un polític posi cases o negocis en nom de sa dona, no és ver?

En Jaume Matas, com que va rebre una cridada anònima que li assegurava que a l'instant cercarien ses puces a cinc ajuntaments més governats pes Pepé, va convocar una roda de premsa urgent i va demanar audiència an es fiscal de s'Estat. Trob que, per no sobre qui li telefonava, ha fet molta via a donar passes. Té collons d'haver-se pegat amb sos talons p'es cul! O no deu ser ver que no el coneixia? Qui sap!

Manuela Messeguer, presidenta del Partit Popular

Com que no ens en temerem i en dos dies tornaran arribar les eleccions municipals, hem cregut oportú entrevistar cada mes el cap de llista d'un dels partits que presumiblement es presentaran als comicis. Hem decidit començar per l'oposició, precisament amb na Manuela Messeguer, capdavantera del Partit Popular i Directora General de Consum, perquè aquest mes passat va presentar la seva candidatura a Sant Llorenç, en un acte multitudinari que va comptar amb la presència de Jaume Matas, president del Govern.

Estàs satisfeta de la presentació com a cap de llista del Partit Popular que féreu l'altre dia?

Molt satisfeta i molt contenta, ja que va venir bastanta gent.

Aquesta presentació s'ha fet amb molta antelació, no?

Ja duim un cert temps presentant candidats.

Es per això que no es va presentar la llista, perquè encara és massa prest?

Encara no tenim la llista feta, però la junta ja s'havia reunit i ho teniem molt clar; així ja no s'ha d'especular amb nosaltres.

Quina ha estat la teva tasca com a Directora General de Consum?

Posar en marxa el programa del Govern "Consum a cateva". Es tracta d'apropar l'administració al ciutadà i poder deixar els fulls de reclamacions a l'Ajuntament. Sant Llorenç va ésser el primer poble que va disposar d'aquest servei. Ara gairebé tots els ajuntaments estan adherits a aquest programa.

Gestionar la direcció general de Consum, el sistema arbitral de Consum, la xarxa d'Alerta i control de mercat i la Mediació.

T'ha costat adaptar-te a aquesta feina?

M'ha costat, però m'han ajudat molt i m'he sentit molt recolzada.

Qualque vegada t'hem vist a la premsa parlant de juguetes perillosos...

La DGC disposa d'un servei de control de mercat de productes i té la xarxa d'alerta on ens arriben els productes amb deficiències, aleshores aquests productes són retirats del mercat. Tenim un cos d'inspectors que fan control de mercat, de preus, etiquetats, etc...

La DGC té relació amb les associacions en defensa del consumidor?

Sí, col·laboram amb totes les associacions que hi ha. Les xerrades que fa la DGC són en col·laboració amb els associacions.

Com ho hem de fer els consumidors per queixar-nos?

Omplir un full de reclamacions i presentar-lo a l'Ajuntament. Als pobles la gent no reclama massa, la queixa sol ésser més directa, a no ser que es queixin d'agències de viatges, grans magatzems on la gent no es coneix, etc.

Hi ha hagut molta gent, a les Illes, enganxada amb el Fòrum Filatèlic?

No tenim l'informació. Hem rebut reclamacions, però no sabem quants afectats pugui haver-hi. També saben de qualque

cas d'afectat que no ha presentat la reclamació.

T'agradaria tornar repetir en aquest càrrec?

M'agradaria ser la batlessa de Sant Llorenç. Per altra banda visc molt el moment.

Serien compatibles els càrrecs de batlessa i el de Directora General de Consum?

No ho sé, a la propera entrevista si som batlessa us respondré.

Quina ha estat la vostra tasca dins l'Ajuntament com a oposició?

Hem fet el que hem pogut, a vegades la feina ha estat molt agradable, a vegades frustrant i altres ens hem hagut de posar les mans al cap. Sant Llorenç no es mereix el que té.

Degué ser una sorpresa l'abandó de Bartomeu Mestre les passades eleccions?

Vàrem fer un pacte per treure la batlia, no va poder ser i cadascú va triar el que li va parèixer més convenient.

Pensam que ha estat molt bé editar un butlletí trimestral. Si estau al

govern a les properes eleccions seguirà sortint?

La funció del butlletí és informar el poble del que creim que ha de saber. Si som batlessa segurament no, ja que l'Ajuntament té el seu propi butlletí per informar del que fa.

Creus que a l'oposició heu estat dures o suaus, vigilant la feina del govern?

Crec que hem fet una oposició digna pel que hem pogut fer, hem presentat molts de projectes que no s'ens han tengut en compte pel fet de ser del PP.

Heu fet cos amb Unió Mallorquina o cadascú ha anat pel seu compte?

El PP ha fet oposició des del primer dia que và entrar a l'Ajuntament i aleshores Unió Mallorquina encara formava part del govern. Pot haver-hi hagut algun cas puntual on hem estat d'acord els dos partits.

Com valoraries la tasca de l'equip de govern?

Malament, no hi ha dret. Una de les primeres mocions que va presentar el PP va ser per cobrir la piscina municipal (després d'haver-me informat bé de tota la gent que anava a nedar a fora poble) i la resposta del batle va ser: "tapa-la tu, a la piscina".

Consideres que s'hauria d'establir un límit de temps per als batles?

Jo tenc un límit, els altres no ho sé. No es pot estar tota una vida en política.

I per als regidors?

Els regidors eren candidats i totes les persones tenen un límit; si fas molta feina, compleixes abans els teus objectius.

Quins són els vostres projectes si aconseguíu governar?

Encara no els tenim definits. El màxim objectiu és aconseguir la batlia, en segon lloc saber de quins recursos econòmics i humans disposa l'Ajuntament.

És difícil treure majoria absoluta. Amb qui creus que podríeu pactar?

Jo crec que com a batlessa podria governar amb tothom que estigui disposat a fer feina per al poble.

Perquè creus que la gent us ha de votar?

Perquè crec que no tenen el que es mereixen.

Després d'haver escoltat als informatius d'avui mateix la notícia del cessament del Director General d'Ordenació del Territori, no podem deixar de preguntar-te què en penses de tot això?

Opín com el President Matas i pens que "qui l'ha feta que l'enronç".

Vols afegir res més?

Jo som molt positiva i no tenc cap dubte que treballaré molt per aconseguir la batlia i personalment valoraria qui hem resoldria els problemes quan sigui major.

Que hi hagi sort.

Antònia Galmés i Aina Simonet

Tramudança

El dissabte, 23 d'octubre, el grup Tramudança va participar a les festes de Santa Tecla 2006, a Tarragona.

La plaça del Rei fou l'escenari per la seva actuació, tot i que durant tot el dia va ploure i no es pogueren dur a terme els actes que l'organització tenia prevists, el grup Tramudança va fer la seva actuació, això sí, amb molts de paraigües oberts, ja que va ploure durant tota l'actuació.

Però així i tot hi va haver gent que es va engrescar i, desafiant el mal temps, es va arromangar i es va posar a ballar enmig de la plaça, tal com estava previst, això sí amb una mica d'humitat.

Amb els trescadors a... la Trapa

La torre

Generalitats

No resulta gens estrany constatar que alguns dels que publiquen llibres d'itineraris d'excursions (Valero, Llofriu... què treballat que està el tema!) situïn l'itinerari de La Trapa ben al començament. I és que la Trapa potser reuneix un valor afegit diferencial amb altres indrets. Valor afegit que potser s'aguanta sobre tres potes:

a.- La més transcendent. La Trapa constitueix un exemple més de la força popular davant la inoperància del món polític per estar al nivell de les circumstàncies. Ara es compren algunes finques privades per convertir-les en espais públics... però a l'any 80 quan el GOB i l'Associació Amics de la Trapa engegà

el projecte, els polítics eren a un altre món. I ves a saber! Si les compres posteriors s'haguessin tancant sense l'exemple de la Trapa! Just per això, i malgrat possibles discrepàncies menors - que en tenc! - que puguin haver sorgit, la Trapa té una significança especial, singular i extraordinària.

b.- La més exòtica. La dels monjos del Císter que poblaren aquell racó de l'Illa des del 1810 al 1817 i un poc més. 8 frares i 32 llecs vivint de la caritat, sense parlar -solament amb senyes- menjant verdures i dormint vestits sobre brins de palla convertiren el roquissar amb terres cultivables, mitjançant la tècnica dels parats de pedra i aprofitant la filtració de l'aigua de pluja amb una singular i estranya tècnica que encara perviu.

c.- La més "natural". Les postes de sol des la punta més occidental amb l'illa de la Dragonera al davant resulten sempre espectaculars. (Ben bé s'hi podria fer una adaptació de l'eivissenc singular "cafè del sol"). Però això de banda aquesta punta també empara -a l'igual que la península de Llevant- la producció natural de la palmera mallorquina, el garballó (*chamaerops humilis*). Resulta curiós que es distribueix geogràficament: del Coll de sa Gramola, gairebé cap, potser algun d'aïllat; de la Trapa a Sant Elm en gran quantitat.

Garballó i excursionista

L'itinerari

El clàssic: des del Coll de sa Gramola a la finca de ses Basses. Un poc passades les cases la vista ja topa amb una espectacular vista de la costa de Tramuntana a mà dreta. D'aquí cap al Cap Fabioler amb una espectacular vista i un singular mirador vers sa Dragonera. Després baixant cap a la Trapa, amb les runes del monestir, de la font, de l'era, del molí de sang... i del bellasombra (*Phytolacca dioica*) que reneix on hi havia l'arbre espectacular que apareix a fotografies i gravats.

Després d'un bon dinar (on no falten els "nevaditos" de n'Aina, i aquesta vegada, la xocolata calenta de na Bel) partírem cap a la torre de Cala Baset i després a Sant Elm on, de banda l'autocar, ens hi esperava una cervesa fresca, esperada i apreciada.

En general es considera un itinerari fàcil (dues botes o dues besades). Puix sempre se segueix un camí (o caminó) sense gaire dificultats, llevar d'una petita baixada en el Coll de les Animes, a la mateixa sortida de la Trapa en direcció a Sant Elm.

Curiositats

Dia tranquil i agradable en aquesta tardor tan calenta i seca.

Persistentes restes de l'incendi del 94.

En el mirador del Cap Fabioler es presenten diferents mates de romaní florit

Reconstrucció

(*Rosmarinus officinalis*) que, amb el fons blau de la mar, mostren una singular harmonia de blaus.

Bromes i "bon rollo" de dalt a baix, quasi sempre

Bona guarda de cabres de muntanya de diverses races i colors

En Jeroni i n'Amador van equipats de maquinaria (GPS) que ho diu i mostra tot, tot.

Set o vuit quilòmetres, quatre hores de caminar... amb bon ambient i vistes espectaculars; què més es pot demanar per a un diumenge de novembre?

Guillem Pont

30 anys de PSM

Durant aquests 30 anys, el PSM ha esdevingut un partit plenament consolidat, l'instrument més vàlid del nacionalisme polític de tota la història de Mallorca i la referència necessària per a l'articulació d'un espai nacionalista i de progrés.

El febrer de 1976 es funda el Partit Socialista de les Illes (PSI). El naixement d'aquesta nova formació -PSM, a partir de l'any 1977- significa la represa del mallorquinisme polític de la tasca de grans personatges com Emili Darder, Guillem Forteza, Joan Estelrich o Alexandre Jaume.

La nostra no ha estat sempre una travessia tranquil·la. Ens hem vist en ocasions navegant contracorrent, superant crisis i situacions difícils sempre gràcies a l'esforç i les conviccions d'aquells que no han defallit en la seva lluita.

Sens dubte, però, ha valgut la pena. L'existència del PSM ha fet possible moltes fites: la protecció de Cabrera, sa Punta de n'Amer, Mondragó, sa Dragonera, es Trenc, es Canons, sa Talaio-la... i la paralització de més de 100 urbanitzacions els anys del Pacte de Progrés.

També ha estat possible fer créixer l'entorn social i electoral del nacionalisme, tenir representació a l'Ajuntament de Palma, liderar l'oposició al Parlament, tenir més de 100 regidors, haver ostentat la batlia a 19 municipis, haver governat el país, tenir els consellers més

valorats, comptar amb el suport dels joves, mantenir la capacitat de mobilització...

El PSM ha posat a l'agenda política els grans temes del país i ha fet que la llengua, la cultura, el territori, l'autogovern, la solidaritat i la sostenibilitat hagin de ser referents obligats de tota la classe política.

El PSM ha estat capaç de donar veu a una triple i única sensibilitat: l'ecologisme, el nacionalisme i el progressisme. És per això, que el PSM esdevé avui una força imprescindible i qualsevol alternativa al bipartidisme de PP i PSOE ha de tenir en compte, forçosament, el PSM.

Aquest any, just hem celebrat els primers trenta anys. Tots els objectius del començament són plenament vàlids

PSM-Entesa Nacionalista

i els reptes, si fa no fa, els mateixos.

El PSM continua essent la mateixa força política i continua fidel als seus principis ideològics des de fa 30 anys, el mallorquinisme polític progressista, que lluita per aconseguir un país més just i solidari, políticament més lliure i econòmicament més pròsper i sostenible.

En el darrer congrés del PSM es va optar democràticament per la formació d'un BLOC electoral per al 2007 amb totes les forces polítiques nacionalistes, progressistes i ecologistes.

Davant la impossibilitat manifesta de constituir una coalició electoral entre totes aquestes forces que fes possible un canvi polític a les Illes Balears i permetés fer front a una política cada vegada més destructiva contra el territori, la llengua, la cultura i els serveis públics essencials, per al Parlament, el Consell de Mallorca i l'Ajuntament de Palma només s'ha aconseguit la unitat entre PSM-Entesa Nacionalista i Alternativa EU-Verds, mentre queda oberta la possibilitat de pactes municipals cas per cas als altres municipis.

Així i tot el PSM fa una crida a afrontar les properes eleccions amb seriositat i il·lusió per mantenir en les nostres institucions la presència dels valors de l'esquerra sobiranista i ecologista en què se sent representada una part de la societat mallorquina.

Cardassar News

Ignasi Umbert

Foto Fornés

Quan ja estam a punt d'entrar dins el segon terç del campionat de lliga 2006-2007, els equips que formen les diferents plantilles del C.D. Cardassar estan fent, la majoria d'ells, una temporada excel·lent, i en especial l'equip Juvenil i el de Primera Regional Preferent. El Primer equip, si bé al principi va haver de superar algunes dificultats, encara que no de resultats, però sí degut al canvi del primer entrenador, el capdeperí Biel Torres, que no va saber o no va poder connectar amb els jugadors, el que el va dur a presentar la seva renúncia al càrrec com a primer entrenador; però encara que el temps al front del primer equip va ésser curt i no va poder aconseguir els objectius que ell mateix s'havia fitxat, cal agrair-li el seu esforç i la seva dedicació i, naturalment, la seva bonhomia.

Presentada la renúncia al càrrec per part d'en Biel Torres, el Club va encarregar la tasca de dur endavant el seu projecte a un vell conegut de l'afecció del Cardassar. Em refereixo a en Luis Torreblanca, qui en els anys noranta ha-

via defensat els colors groc i negre del club i, encara que en el seu debut no aconseguís la victòria (At. Rafal 1-C. D. Cardassar 0), en els següents partits ja es va veure una millora considerable i en poc temps va aconseguir resultats que feia anys que no aconseguia l'equip lluny de Es Moleter: 4-1 a Santa Ponça, 4-2 a Esporles, i resultats positius a casa: 2-0 amb el Pla de na Tesa i 2-0 amb la Penya Arrabal, estant situats, a l'hora d'escriure aquestes ratlles, a un lloc còmode a meitat de la taula classificatòria.

Dins un altre ordre de coses, cal dir que durant el partit de Preferent Cardassar-Felanitx de dia 3 de desembre, el Club inaugurarà el nou marcador electrònic, una millora que ha dut a terme la Directiva a efectes de modernitzar i millorar el funcionament de les tasques del dia a dia del Club, tal com ja ho havia fet poc abans informatitzant l'oficina de

la secretaria.

I també dins l'aspecte de millora de les instal·lacions esportives, sembla que l'Ajuntament vol aprofitar que durant les festes de Nadal hi haurà un temps sense futbol per a canviar la uralita que cobreix les grades, ja que està molt espanyada.

També, el dia 12 del passat mes de novembre, va tenir lloc a Es Moleter la presentació de les diferents plantilles que formen el C.D. Cardassar. Es presentaren vuit equips: pre-benjamins, benjamins, alevins, infantils, cadets, juvenils i el Primer equip de Primera Regional Preferent, essent la novetat la presentació del nou equip de fèmines que, encara que enguany no participi en competicions, ja s'està preparant de cara a la propera temporada. Més de cent cinquanta persones entre tècnics, delegats, directius i jugadors conformen el C.D. Cardassar.

Foto Fornés

L'assistència a la presentació fou massiva i més de cinc-centes persones gaudiren de la torrada que havia preparat la Junta Directiva per a tots els jugadors, socis i seguidors dels diferents equips del Club una vegada acabada la presentació. Durant la torrada, el Club va aprofitar aquesta festa per a lliurar als seus socis d'un petit detall, com ja ho havia fet en anys anteriors, avançant-se unes dates a les festes de Nadal.

Finalment, cal dir que durant les vacances de Nadal -dies 27, 28 i 29 de desembre-, el Club organitza, amb el suport de l'Ajuntament, les III Jornades Tècniques-Esportives, que comptaran, com cada any, amb monitors qualificats i, com en anys anteriors, es farà tot el possible per a aconseguir la presència d'algun/s jugador/s de categoria nacional. Com recordareu, a les primeres

jornades el qui ens va acompanyar va ésser en Xisco Muñoz, aleshores jugador del València C.F. i avui a les files del Real Betis Balompié. L'any passat comptarem amb la presència dels jugadors del Reial Mallorca Miquel Àngel Moyà i Víctor Casadesús.

La data límit per a apuntar-se acaba el 15 de desembre; després d'aquesta data ja no serà possible fer-ho degut a què s'ha de comanar el material que s'inclou amb la inscripció i que es lliurarà, si Déu ho vol, al començament de les Jornades. Esperem que, igual que les altres edicions, també aquesta tingui la mateixa acceptació i, si és possible, més encara. Esperem que sia així. Molts d'anys i bones festes!

Telèfons

Aigües Sant Llorenç	838559
Ajuntament	838393
Auditori	587371
Biblioteca	569654
Bombers	085
Camp de futbol	838703
Delegació Son Carrió	569619
Depuradora	810359
Emergències	112
S'Escaleta	838544
Escola	569483
Fems	844372
Funerària Sant Joan	526139
Guàrdia	062
Hospital de Manacor	847000
Polícia local	609 637960
Tercera edat	569512
Turisme Sa Coma	810394
Turisme S'Illot	810699
Delegació Turisme	585409
Unitat sanitària	569597
Urgències mèdiques	061

Poesia

Amb el sol que els acompanya
els diumenges de tardor,
a Mallorca vénen fires
per qualsevol ocasió.

Cada dia és una festa
si hi ha mercat o firó.
La plaça és punt de trobada
d'amics, per celebrar-ho.

Els comerços s'engalanan,
la gent surt en els balcons,
se senten crits i rialles
que se mesclen amb cançons.

És l'hivern que du el somriure
amb marxaires i tambors.
Són els pobles que ens conviden
a fer una festa entre tots.

Bàrbara Mesquida

Salvatore

JOIERIA
IGNASI

La premsa escrita a Mallorca

Pau Quina

'CASO SERRA'/La vertiente judicial

Serra también pierde la querrela con la que quería amordazar a Eduardo Inda

Un exemple de periodisme barat. I duen tot l'any igual. **Font:** *El Mundo*

La premsa escrita de l'illa està en hores baixes o almenys això és el que pens i ho intentaré justificar de la millor manera possible.

Primer comencem per enumerar els quatre grans rotatius de què disposem (per ordre de més llegit a menys): *Última Hora*, *Diario de Mallorca*, *El Mundo* i *Balears*. En aquesta llista la primera cosa que crida l'atenció és que hi ha un sol diari en català (que, a més, és el menys llegit). Això ho destac per totes aquestes persones que van dient que el català s'està imposant pertot i que es deixa el castellà exclòs (com poden veure, si saben sumar, això no és vera). Seguidament, podem passar a definir l'etiqueta que té popularment cada un d'aquests rotatius. L'*Última Hora* té la fama de ser el més populatxo (en el bon i en el mal sentit de la paraula) i sol cobrir extensament els successos i la Part Forana. El *Diario de Mallorca* sol ser el que més aposta pel periodisme d'investigació, la qual cosa li ha permès descobrir fets tan rellevants com el cas *Bitel* (referent al suposat robatori dels populars de correus electrònics socialistes), el cas *Mapau* (sobre la presumpta recol·lecta del PP de vots il·legals a Argentina) o el més recent de tots, el cas dels *segrestos de la CIA* arreu d'Europa (i amb el qual guanyaren diferents premis nacionals de premsa). Aquest diari sol ser acusat pels seus detractors d'esquerrà imparcial (de

fet, si ens hi fixam, totes les investigacions van dirigides contra posicions conservadores). En tercer lloc, es troba *El Mundo*, el diari dretà per autonomia, que té una ideologia espanyolista i anticatalanista. I, finalment, el *Balears*, el qual conec perfectament perquè hi vaig treballar, i que té fama de ser el refugi dels catalanistes. Segons els detractors, és excessivament breu i senzill.

Una vegada definits tots els diaris, endinsem-nos en el pinyol de la qüestió: per què pens que la nostra premsa està en crisi qualitativa? Senzillament perquè darrerament hi surten coses publicades que no són admissibles en uns diaris mínimament seriosos (sigui de dretes o esquerres). Comencem pel cas *Última Hora vs. El Mundo*. Com és possible que dos rotatius que pretenen que els prenguem seriosament es passin tot un any publicant notícies l'un en contra de l'altre? Un diari no és un quadernet de col·legi en què dos senyorets s'insulten i es provoquen diàriament. I per sort ara la cosa s'ha calmat un poquet, que si no... Que si les comptes del Baluard, que si la seu del diari *Balears* és il·legal, que si na Munar dona ajudes a Pere Serra... I per l'altra banda: que si el batle de Calvià (bon amic d'*El Mundo*) especula amb en Nigorra (casualment un altre bon amic d'*El Mundo*), que si la piscina d'en Pedro J., etc. En resum, aquests diaris s'han convertit en una lluita de pati de col·legi entre dos poderosos: el d'aquí, en Pere Serra; i el de fora, en Pedro J. Ramírez, escortat pel seu fidel escuder, Inda. I junts han escrit la més trista pàgina del

periodisme balear. I clar en Jaumet (em referesc al nostre president no al dels acudits) es troba enmig de tot aquest merder i no sap què fer. Dos dels seus gran aliats s'estan enfrontant l'un amb l'altre i, clar, n'intenta sortir com pot. De totes maneres, el dia de la manifestació a la piscina d'en Pedro J. va haver de triar i es va posar de part dels espanyolistes. Així que ja sabem de quina pasta està fet el nostre Sir Mates.

PD: la persecució que dedica **El Mundo** a la nostra presidenta del Consell es mereix un article a part. Fa un any que dia rere dia surt una notícia en portada en contra seva (és increïble quan de suc li treuen a la vida d'aquesta dona. Ni els guionistes dels culebrots...).

Pel que fa al *Diario de Mallorca*, he de reconèixer que almenys defuig de tot tipus d'egocentrisme. Per exemple, me podríeu dir qui n'és el director? Jo tampoc ho sé, la qual cosa és bon senyal (en canvi, tothom sap qui són en Pere Serra i en Pedro J.). Però així i tot també els vull criticar perquè darrerament s'han apuntat en aquesta moda del sensacionalisme barat (segurament per vendre més). Durant una setmana ens han donat matracca amb notícies relacionades amb els instituts. I és que això de l'assetjament escolar està de moda i ven molt. Però per favor d'això n'hi ha hagut sempre (a Sant Llorenç mateix quan jo era petit en vaig presenciar més d'un) i perquè a la península n'hi hagi hagut alguns de desmesurats que sí podien ser notícia, no justifica que ara qualsevol brega entre alumnes hagi de sortir publicat a la premsa. I això és el que sembla fer darrerament el *Diario de Mallorca*, contribuint així en aquest ambient enrarit que hi ha actualment als instituts. Esper que canviïn de tàctica ben aviat.

PD: A pesar de tot això, té un avantatge

Dos alumnos del instituto de Bendinat dan una paliza a un compañero por venganza

I això és notícia? De bregues als instituts n'hi ha hagut sempre. **Font:** *Diario de Mallorca*

Na Coloma

Guillem Pont

No va encertar en estar en el lloc oportú en el moment oportú i per això li van fotre una escopetada i la van matar. No era la primera vegada ni, dissortadament serà la darrera, segurament succeirà fins que no s'elevi el nivell d'exigència a l'hora de concedir un permís d'armes i qualsevol brètol es pugui autoanomenar caçador.

Ja ens n'havien desaparegudes dues de moixetes casolanes (na Tacau i na Tacados), van desaparèixer, un dia deixaren de venir i ja està. Tots els qui tenim animals a foravila sabem que és un risc que es corre perquè, potser de forma errònia i cruel, a nivell local -pel que he pogut constatar- es dóna per bona una acció coneguda i comentada: "si un caçador veu a l'hora, un conill i un moix, no ho dubtis, primer matarà el moix"; i això afecta fonamentalment als moixos que tenen posada a una casa de fora vila.

Però el cas de "na Coloma" encara resulta més cruel, va rebre l'escopetada a pocs metres de la carrera de ses cases. Una escopetada que, a la força va ser del tol il·legal -contra llei-, tant pel que fa a la distància, com pel que fa a la direcció del tret o a la peça. Conclusió clara: qui va matar na Coloma es passa la llei per la part més alta del pontet que fan les cames. Llavors sorgeix la pregunta: solament ho deu fer quan mata moixos?... la resposta també sembla clara: és molt poc probable. Segurament també es posa la llei per capell quan fa una casa a foravila, quan condueix, quan fa un contracte o quan es passeja pel carrer...

Cert i segur és que aquesta persona,

segurament llorencina o relacionada amb el poble -fa anys ens van demanar si volíem que les nostres petites finques fessin part del vedat local vam dir que sí- que, encanonant na Coloma va premer el gallet, de banda la ràbia forta i seca del moment, ens ha provocat un gran buit en l'equilibri del mini entorn de ses Sitges. Na Coloma era una moixeta que es feia estimar: ximple i carinyosa suportava amb paciència les carícies, no sempre suaus i amables, dels nins.

D'altra banda manava bona part de les rates i ratolins a retxa. Veure-la caçar era un vertader plaer: planificació, espera, acció contundent... sense errar ni el cop ni la peça. A diferència del caçador que la va matar caçant dins el colomer mai no va errar l'objectiu, caçava les rates i no tocava cap colomí (quin instint els deu portar a seleccionar de forma tant selectiva les peces?).

Quan tenia moixets, llavors treia la part més radical del seu instint felí; es jugava tota la saviesa i la vida per aconseguir alguna peça espectacular per mostrar

als seus fills: alguna rata tan grossa com ella, alguna llebre... però sempre, i no deixa de ser curiós, animals forans dels corralles; animals amb els quals, en un pla d'igualtat, es jugava la raó de l'esser, el qui es qui.

A diferència del que li foté l'escopetada, ella sí que havia de planificar l'acció de la seva caça amb enginy. No em sé posar en el cap de cap altre ser viu però amb la imaginació puc establir un clar paral·lelisme entre el que havia de fer na Coloma per caçar una peça, i el que diuen que feien els caçadors d'un temps, quan çacaven empesos per la necessitat i el plaer, generalment amb cusses eivissenques, alguna peça per tenir quelcom per posar a l'olla.

Sentir contar llargues eixides de caça, amb vocabulari precís i una modulació de veu i de cos escaient, (ara flux, ara amb manotades...) era un entreteniment familiar habitual abans de l'arribada de la televisió.

Com més hi pens més difícil se'm fa entendre i comprendre l'escopetada il·legal a na Coloma. Quina ràbia sorda i per què, envaïa el cor de l'escopeter? Havia tengut un mal dia?

I qui mal favor no va fer als vertaders caçadors! Perquè, és clar, en no saber qui és, llavors el retret es dirigeix al col·lectiu: Cagondena de caçadors!, deixam que la nostra terra faci part del seu vedat i que n'hem tret? Enguany sense anar mes lluny ens han mort tres moixos i ens han fet un portell a una paret.

Així no anam!

La conclusió és òbvia: en aquest nostre entorn, per poc que et descuidis et foten
Fotografia: Els fills, orfes, de na Coloma

(Ve de la pàgina anterior)

respecte als altres, ja que compta en les seves files amb un periodista que per si sol ja val per tot un diari: el senyor Matías Vallés.

Finalment ens trobam amb el diari *Balears*, sobre el qual compartesc les crítiques respecte a la seva excessiva brevetat i senzillesa. A més, a pesar de ser catalanista, no deixa de ser propietat d'en Pere Serra i això provoca parado-

xes com per exemple que doni suport a un home tan antinacionalista com en Rabasco. Si gratam un poc descobrim que en Rabasco està enfrontat a *El Mundo* i això, per damunt de catalanismes i mènxeres, sembla ser el que realment importa. En una paraula: inadmissible. Però què voleu que us digui, jo tot això els ho perdon pel simple fet que estigui escrit en català. És tan necessari...

I aquest és el panorama que tenim. Sort que sempre ens quedarà Flor de Card (o no?).

Frase del mes: Els cors són com els cans: fan bastant de companyia, però suposa un fàstic haver d'anar recollint dins bosses de plàstic tota la merda que van deixant pel camí (*La peste bucòlica*, Alejandro Cuevas).

Mallorca al Rosselló

Hi ha moltes coses que uneixen Mallorca i la Catalunya nord, o sigui, la petita part catalana situada al sud de l'estat francès. El Rosselló n'és una d'elles, bé que sovint s'utilitzi aquesta paraula per designar abusivament tot Catalunya nord.

Compartim, és clar, la història del regne de Mallorca (1276-1349); nosaltres també vàrem ser de "Mallorques", fins i tot hi vàrem tenir la capital "peninsular". A Perpinyà s'hi visita sempre el Palau dels Reis de Mallorca, gran edifici gòtic on abunda la pedra de Santanyí. La prosperitat del regne de Mallorca ha donat a Perpinyà la majoria dels seus grans monuments actuals, però també a molts pobles. La vella ciutat d'Elna, seu durant segles del bisbat del Rosselló, conserva encara els portals gòtics de les seves murades construïts en temps del regne de Mallorca, però sobretot la galeria gòtica del seu claustre canonic.

La llengua ens uneix, evidentment, més enllà de les seves diferències dialectals i d'accent, però també una certa insularitat i condició de perifèria si ens referim a Barcelona i al Principat de Catalunya. Som, com els mallorquins, cosins exòtics dels barcelonins... Tot això havia de crear forçosament curiositat mútua.

L'amistat i l'acolliment que d'ençà de 25 anys he trobat a Mallorca segeixen donant fruit.

A la fi d'aquest mes d'octubre, per aquestes terres nòrdiques on el català està en condició de supervivència,

però potser per això l'interès per la llengua i la cultura catalanes és molt viu, vàrem gaudir d'uns quants dies de cultura mallorquina. O sigui que els aires llevantins de Mallorca es varen fer sentir al Russellú (que és com això que pronunciem la ó).

El grup Tramudança va actuar al poble de Bou, a la vall de la Tet, a prop de Perpinyà, en el marc de les Diades Airenovenques, tot un festival amb música d'arreu dels Països Catalans pel qual l'incansable Hervé Py no estalvia esforços ni gentilesa. També va actuar a Elna, al rovell de l'ou de la identitat rossellonesa, volem dir la catedral romànica de santa Eulària i santa Júlia.

He de dir que la més gran satisfacció l'he tinguda el dissabte vespre a Bou, quan, acompanyant l'actuació de Tramudança, he vist la cosa increïble d'una vuitantena de persones de totes les edats, homes i dones, ballant jotes i boleros, resultat d'unes curtes però molt profitoses classes de ball mallorquí donades els dies precedents per la Joana Domenge, ajudada pel seu germà en Joan. Jo, que he assistit a tantes festes populars mallorquines, tenia la impressió de trobar-me a la plaça de Son Macià, dia de festa major... I a les dues de la matinada, aquesta gent no es cansava! Cal dir que nosaltres valorem molt l'alegria de la música mallorquina. Segur que recordarem temps aquell vespre; segur que Tramudança haurà de tornar per no

deixar en tan bon camí el coneixament, el plaer i l'arrelament de les danses mallorquines al Rosselló...

L'endemà vàrem traslladar-nos en l'escenari prestigiós de la catedral d'Elna, en el marc de la missa del diumenge. Va ser un plaer escoltar la ressonància de la música de les Balears sota les voltes del segle XI i de compartir en fraternitat cristiana aquesta riquesa de les nostres diferències culturals. La coral de la catedral assegurà la part litúrgica i Tramudança una sèrie de jotes i boleros fins el final on es va oferir un petit concert de quatre peces seguides.

No vàrem donar per acabat el matí, ja que la parròquia va regalar un aperitiu, amb l'assistència de Mossèn Oriol, arxipreste, i del batlle d'Elna, Nicolás Garcia; cal dir que el municipi havia també ajudat l'estada a Elna.

Un dinar de germanor va reunir tots aquells qui havien fet possible el sojorn a Elna, tots aquells qui havien oberts les seves cases i els seus cors amb l'alegria i el privilegi de tastar una mica de Mallorca aquí mateix. Gràcies a tots vosaltres, Joana, Mariabel, Margalida, Xisca, Eugeni, Toni, un pensament per en Joan Servera que no va poder ser amb nosaltres; gràcies també al COFUC (Consorti per el foment de llengua catalana i la projecció exterior de la cultura de les Illes Balears) que ajuda aquests bescanvis.

Joan Lluís Mas i Pastor

Elna, 12 de novembre de 2006

NAIXEMENTS

* Dia 22 d'octubre va néixer a Sant Llorenç na Laura Bonilla Galmés, filla d'en Josep i na Catalina. Salut.

* El mateix dia, a Cala Millor, va néixer na (o en) Libni-Merari Carmona Guzmán, fill d'en Moisés i na Minerva. Enhorabona.

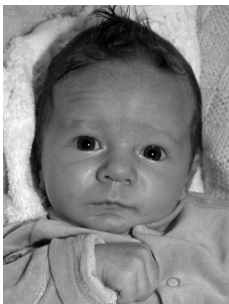

* El dia 25 d'octubre en Miquel Lluís Puigròs i n'Antònia Galmés tengueren una nina i li posaren per nom Marina, que aquesta nina tan preciosa que surt a la fotografia.

* Dia 24 d'octubre, a Sant Llorenç, va néixer en Miquel Angel Bueno Collado, fill d'en Miquel Angel i n'Ana Belén. Enhorabona.

* El dia 27 va néixer a sa Coma n'Alba Castro Santos, filla d'en Joaquín i na Maria Isabel. Salut.

* El dia 26 d'octubre va veure la llum per primera vegada un nou llorençí: en Jordi Femenias Santandreu, fill d'en Miquel Angel i n'Aina. La nostra enhorabona.

* Dia 2 de novembre va néixer a Sant Llorenç n'Iveta Stefanova Grigороva, filla de n'Stefan Ivanov i na Gergana Stefanova. Salut.

* El 6 de novembre va néixer a Sant Llorenç na Naiara Masoterias Nadal, filla d'en Raúl i na Joana Maria. Enhorabona.

* El dia 8 de novembre varen néixer a Sant Llorenç els dos bessons

de la fotografia. El de l'esquerra és n'Aina i el de la dreta n'Andreu. Són fills de n'Andreu Pont i n'Antònia Pascual, qui, com és lògic, estan alabats. Des d'aquí els volem fer arribar la nostra enhorabona.

* Dia 10 de novembre va néixer a Sa Coma en diego Dreier, fill d'en Banjo i na Sílvia. Enhorabona.

DEFUNCIONS

* Dia 26 d'octubre va morir a Sant Llorenç en Josep Jaume Llinàs, als 92 anys d'edat. Al cel sia.

* El dia 31 d'octubre va acabar la seva vida na Joana Oliver Grimalt, una llorençina de 77 anys que vivia al carrer Nou. Que puguem pregar per ella molts d'anys.

* El dia 3 de novembre va entregar l'ànima a Déu n'Antoni Pascual Tous, a l'edat de 70 anys. Vivia al carrer Mossèn Galmés, de Sant Llorenç. Descansi en pau.

* Dia 8 de novembre va morir a Sant Llorenç n'Antònia Adrover Miquel, de 83 anys. Al cel sia.

* El 6 de novembre, a Sa Coma, va morir en Dietmar Reinhold Kortas, un alemany de 62 anys. Descansi en pau.

NOCES

* Dia 28 d'octubre es casaren en Joan Barceló Barceló, de Vilafranca, i na Inès Duran Riera, de Sant Llorenç. La nostra enhorabona a ells i als seus familiars.

* El 9 de setembre es casaren n'Andreu Galmés, de Santa Margalida i na Virgínia González, de València.

* El 28 d'octubre ho feren en Jonhatan Gabriel, argentí i na Yamila Castillo, també argentina.

* El 4 de novembre, en Carlos Barragán, manacorí i na Dolores Vergara, n'Albacete.

* El 10, en Molaud Lamtiri, marroquí i na Jessica Seifert, alemanya.

* I el dia 6 d'otubre, es casaren en Joerg Kocher, alemany i na Damiana Ribeiro, brasilera.

A tots ells, la nostra enhorabona i que vegem els fills casats, si convé.

Bel Nicolau i Aina Simonet

ASSEGURANCES

Escuela de Xofers s.l.

Gili

C./ Gran Via. 42
Tel. 971 85 62 31
Fax: 971 85 67 11
07570 ARTÀ

C./ Elnor Servera. 121 B
Tel. y Fax: 971 56 45 02
07590 CALA RATIADA

C./ Major. 22
Tel. y Fax: 971 56 91 99
07530 SANT LLORENÇ

Joan Planisi Mesquida, *Barretot*

Josep Cortès

El més passat vàrem comentar que a Sant Llorenç hi havia hagut dues persones d'idees republicanes que varen estar amagades durant molt de temps per por de la repressió dels nacionals, i parlàrem d'en Nofre Llinàs Bibiloni, *Soriano*. Avui treurem a rotlló l'altre llorenç que també va estar amagat: en Joan Planisi Mesquida, *Barretot*.

El nostre protagonista va néixer a Sant Llorenç a darreries del segle XIX, concretament el 4 de desembre de 1896 i vivia al carrer d'Artà, al cap de cantó oposat al forn Nou. Feia de picapedrer i era molt popular i apreciat, degut al seu caràcter obert i generós.

Com molts altres joves amb ganes de millorar, a la dècada dels anys 20 va emigrar a Cuba per mirar de fer fortuna i sembla que les coses no li anaren malament del tot. Va aconseguir estalviar alguns doblers i guanyar-se una posició més o manco còmoda, comparada amb la d'altres emigrants que tenien més dificultats per guanyar-se la vida. Un d'aquests darrers era en Bartomeu Busquets, *Sanet*, que també havia partit cap a Cuba i passava algunes dificultats econòmiques. En Joan, que el coneixia bé per esser tots dos llorencins i perquè allà compartiren habitació, el va ajudar deixant-li alguns doblers per sortir del pas i aquesta bona acció, anys més tard, tendria conseqüències importants per a la seva vida, com es veurà més endavant.

Pel novembre de 1930 es va fundar la "Sociedad denominada Izquierda Republicana de San Lorenzo", probablement membre del Partit Republicà Federal que s'havia creat el maig del mateix any sota la direcció primer de Francesc Julià, president de la Diputació Provincial i després de Joan Alomar, fill de l'escriptor i diputat Gabriel Alomar. Aquest partit duraria fins el 1932, en què una forta crisi va provocar-hi tres grans escissions: la del Partit Republicà Demòcrata Federal, la del Partit Republicà Radical Socialista i la de l'Acció Republicana de Mallorca. Aquest darrer, que va tenir com a secretari el llorenç Joan Sanxo Tous, *Corso*, es va fusionar el 1934 amb el Partit Republicà

Joan "Barretot"

Radical, formant l'Esquerra Republicana Balear, estretament relacionada amb en Manuel Azaña. En Joan *Barretot* es va afiliar l'agost de 1931 a la formació republicana local, juntament amb n'Antoni Sureda Salas, *Lucio*, el pare d'en Llucià.

Per ajudar a conèixer una mica més els nostres paisans, per ventura convendria parlar un poc d'en Joan Sanxo Tous, *Corso*, el polític llorenç més rellevant de la II República, i de

Joan Sanxo Tous, "Corso"

l'esmentat Toni *Lucio*.

Nascut el 1905, en Joan Sanxo prest va destacar com activista cultural i polític del nacionalisme illenc. Entre 1930 i 1932 va esser president de la Joventut Escolar i secretari de l'Associació per a la Cultura de Mallorca, encarregada de redactar l'avantprojecte d'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, que es publicaria a la revista "La Nostra Terra".

Entre 1932 i 1934 va esser el secretari d'Acció Republicana de Mallorca i entre 1935 i 1936 presidí el Consell Municipal d'Esquerra Republicana Balear, editora del setmanari "República", en el qual hi col·laborava assíduament.

El 1937 va esser empresonat i condemnat a 12 anys de reclusió, però fou alliberat l'any 1941. A partir d'aleshores i fins a la seva mort, esdevinguda el 1978, a Ciutat, es va allunyar de la política i no va tenir cap altra activitat pública.

N'Antoni Sureda Salas, *Lucio*, fou nomenat batle de Sant Llorenç el 18 de març de 1936, poc temps després que el Front Popular guanyàs les eleccions, i ocupà el càrrec fins al 20 de juliol, en què, després del cop d'estat, el governador el va destituir.

Per la primavera de 1937, juntament amb altres llorencins, va esser detingut i portat a la presó de Manacor, on hi va romandre tres anys grossos. Allà formava part del grup de presos que muntaren una fàbrica de pipes, i també cantava a la coral, juntament amb el meu padrí jove, en Pep *Mosca*. De Manacor l'enviaren a Can Mir, un vell magatzem de fustes que hi havia a Ciutat, on ara hi ha el cinema Augusta i hi va estar tres mesos més, fins que li donaren la llibertat, el 5 d'agost de 1940. Entre les dues presons, per tant, va estar tancat durant 40 mesos.

Tornant a Joan *Barretot*, quan va veure la sort que patiren els seus companys de partit va decidir amagar-se i es va allunyar del poble cap a la banda de son Mesquida, on va cercar amagatalls per un turó que té bona vista i li permetia vetlar si s'atracaça qualcú.

Algun vespre arribava d'amagat

Antoni Sureda Salas, "Lucio"

al poble per veure la seva dona, afaitar-se, rentar-se una mica i menjar, però aviat se'n tornava per si compareixien els falangistes a cercar-lo. Cal dir que eren moltes les nits que tocaven a la porta, feien aixecar la dona del llit, entraven, rastrejaven la casa de dalt a baix i fins i tot tocaven els llençols per veure si eren calents per les dues bandes del llit. La dona els va arribar a fer front dient-los que no l'havien de molestar tant de nit, que l'endemà havia de fer feina i necessitava descansar. Es veu que era una persona valenta i decidida, na Catalina Sureda, *de ca na Sales*.

Per proporcionar-li menjar se'n pensaren una que va resultar ben efectiva. En *Barretot* tenia un amic que nomia Antoni G.P., també afiliat a Esquerra Republicana, que tenia un nin de 12 anys, que encara és viu i ha estat qui m'ha contat la xida. Aquest amic, que vivia per sa Real, havia semblat xítxeros per la mateixa banda de Son Mesquida i enviava el seu fill a guardarlos, per tal que els gorrions no en fessin una vega. L'al·lot se'n duia un senalló on figurava que portava el seu menjar i se n'anava ben tranquil·lament pel camí sense fer gens ni mica de fressa. Naturalment, els queviures eren per al fugitiu i els deixava penjats dins una caseta prop del seu sembradís, propietat de la germana d'en Joan, el qual, de

nit anava a cercar-lo. Com és natural, el nin sabia bé el que feia i estava ben advertit que no n'havia de parlar amb ningú, però m'ha confessat que mai no va veure en *Barretot*, qui probablement el vetlava sense que ell se'n temés.

Per aquelles muntanyes del mestrall llorencí hi va estar devers dos anys, amagat dins la caseta i també dins un pou sense acabar, fins que l'estiu de 1938, un any després que el governador Josep Quint-Zaforteza hagués prohibit les execucions sense judici, s'entregàs a les autoritats.

Com és natural, tot el poble sabia que en Joan era viu i, per tant, també ho sabien els grups més radicals de la dreta llorencina, format per una dotzena i mitja de falangistes. En Tomeu *Sanet*, que amb el temps es convertiria en el sogre d'en Bartomeu Alzina Melis -un sergent de la guàrdia civil nascut a Capdepera que, segons tots els consultats, era el capdavanter de la repressió a Sant Llorenç-, recordant els favors que li havia fet estant a Cuba, havia promès a la seva dona que si s'entregava no el matarien, i potser aquesta circumstància, afegida al cansament d'estar sempre amagat, lluny dels seus i amb el convenciment que un dia o l'altre això s'havia d'acabar, va influir en què prengué la decisió d'entregar-se.

Com que és just que cadascú tenguí lo seu, he de dir que en el judici en Tomeu *Sanet* -tot i essent un dels personatges més destacats de la repressió llorencina- va testimoniar a favor d'en *Barretot*, al qual li va sortir una condemna de 9 mesos, que va complir fins al dia primer d'abril de 1939, en què l'alliberaren. Altres falangistes llorencins insistien en què l'afusellassin, i també la germana d'un d'ells, que propugnava que "a Sant Llorenç no hi havia de quedar cap roig", però en *Sanet* va aconseguir que el jutjassin a Ciutat, més allunyada de la influència dels extremistes locals i, com que aleshores la cosa ja havia refredat, el nostre protagonista se'n va sortir amb una estada a la presó de Manacor, que va compartir amb n'Antoni *Lucio*, en Pep *Mosca* i en Gabriel *Terra*, i Can Mir.

Quan l'alliberaren tota la família -la dona i dues filles- se'n va anar a viure

Bartomeu Alcina Melis

a Ciutat, on va morir el dia 2 de desembre de 1954, però l'enterraren a Sant Llorenç.

Vull acabar aquest article agraint la seva col·laboració a Catalina Planisi, filla de Joan *Barretot*, a Joan Genovart, *Garrit*, que es va entrevistar amb ella per aconseguir la informació, i a aquell nin de 12 anys que li duia menjar pels turons de Son Mesquida, el qual s'ha estimat més romandre dins l'anonimat.

Plenari

Atenint la petició que al respecte va fer el grup llorencí per a la recuperació de la Memòria Històrica, el vinent 14 de desembre, a les 8 de l'horabaixa, se celebrarà en el saló d'actes de l'AJuntament de Sant Llorenç un Ple Extraordinari per tal de retre un homenatge a totes les víctimes llorencines de la Guerra Civil, fossin de la ideologia que fossin.

Presentarà la moció la presidenta de l'Associació per a la Recuperació de la Memòria Històrica de les Illes i en ella hi constaran els noms de tots els llorencins i carrioners que foren executats, empresonats o exiliats.

L'acte estarà obert per a tothom que hi vulgui assistir.

Cartes

Senyor Director, us agrairia que publicàssiu la següent carta a la revista que dirigiu. Gràcies per anticipat.

A propòsit d'un article de la directora general d'IB3 al *Diario de Mallorca*

El passat 15 de novembre apareixia a les pàgines del *Diario de Mallorca* un article de María Umbert Cantalapedra, directora general d'EPRTVIB, és a dir, la cadena autonòmica IB3, titulat "Sobre la credibilidad de IB3". Hi rebatia els arguments que adduïa en un article del dia anterior l'exdirector general de Comunicació del Pacte de Progrés, Jordi Bayona, sobre l'audiència de la cadena autonòmica.

D'entrada, constat que les paraules de la senyora Umbert transllueixen una humilitat més aparent que real -pensem en els doblers que maneja la cadena que dirigeix- i una mena de "captatio benevolentiae" del públic en general.

Així, la directora general de l'ens, mentre insisteix a afirmar que les xifres d'audiència que aporta no són les millors, gosa atorgar la qualificació de notable alt, ni més ni menys, al 7,1%(!) de share d'IB3 els dilluns vespre. Pretén, a més, fer veure que IB3 ha de fer front a una tracalada de canals de televisió de tota classe amb intencions hostils, i pareix que poc lleials en el cas de "las icuatro! cadenas autonómicas, valencianas y catalanas", les quals, segons diu "con diligencia distribuimos a todo Balears desde el propio Ente Público". En

aquest sentit, és evident que no li interessa ni poc ni gens remarcar l'esforç fet durant tant de temps per l'associació Voltor per tal que les Illes Balears poguessin rebre els canals autonòmics catalans i valencians.

D'altra banda, afirmant que "antes de IB3, en Balears existía una clara carencia de contenidos e información de la Comunidad", em pareix que demostra una absoluta manca de respecte envers tots els professionals que han passat pel Centre Territorial de TVE a les Balears. Sense la tasca encomiable de tots ells, potser IB3 seria ara molt diferent, i no em vull ni imaginar com.

Per acabar, em referiré a la qüestió de la llengua. Bilingüisme a part, no entenc per què la senyora Umbert cau en l'error de classificar els programes pel registre lingüístic que s'hi fa servir. Un té la impressió que ho fa per tenir tothom content. No cal dir que la llengua, sigui quina sigui, és una i només una, independentment dels registres que adopti. Em pareix, a més, poc encertat atribuir-se el mèrit d'haver assolit un "registre impecable" en els informatius, els quals, recordem-ho, només són una part minsa del conjunt de la programació.

L'article es clou amb un nou afillac als telespectadors que són fidels a IB3 i amb l'afirmació que Jordi Bayona i, per al·lusions, tots aquells com jo a qui no agrada la cadena, ens equivocam. Gràcies, senyora Umbert, pel compliment que ens feis.

Joan Llull Vives

Tal dia com avui

ARA FA 75 ANYS

* Que Nofre Soler fou elegit batle. Ho va esser durant 4 anys i 3 mesos.

ARA FA 35 ANYS

* Que va néixer el Club Card, pare de la premsa local, els balls populars, la biblioteca, els campaments, les conferències, les classes d'adults, l'excursionisme, les exposicions, el teatre...

ARA FA 25 ANYS

* Que s'inaugurà la biblioteca municipal Mossèn Salvador Galmés.

ARA FA 20 ANYS

* Que es constituí el Patronat Municipal de Música, regit per l'APA, el Centre Musical, el Card en Festa i l'Escola Card.

* Que obrí les portes l'administració de loteria.

ARA FA 15 ANYS

* Que començà al restauració de l'església, essent rector Joan Font. Es va recuperar el marès de les voltes i de les parets.

ARA FA 5 ANYS

* Que patírem una forta ventada que va arrabassar molts d'arbres.

* Que es va inaugurar el Punt Verd de vora el cementiri.

* Que el Consell de Ministres va concedir la Medalla d'Or al Mèrit Esportiu a Margalida Fullana.

Josep Cortès

Ultramillor

Agència de viatges del grup A
Títol 999

Carrer del Sol, 19
Cala Millor-Mallorca
Tel. 971 585720

Joieria Bemenias

*llistes de noces
objectes de regal*

Rector Pasqual, 8 - Sant Llorenç

Notes sobre gitanos i estrangers a Mallorca (VI)

Ramon Rosselló

El mes de gener de 1971, la revista "Oriflama" publicava el treball del felanitxer Antoni Obrador Adrover, titulat *Un campament gitano*, reportatge que havia presentat en el concurs Oriflama aventura. Dia 13 de febrer, el setmanari local "Felanitx" reproduïa (sense les fotografies il·lustratives) aquest reportatge d'Antoni Obrador, contant les seves experiències personals en aquest campament gitano, en el qual també hi participà el felanitxer Jaume Caldentey, aleshores mestre de l'escola del poblament gitano de Son Banya, on també hi havia el felanitxer Onofre Vaquer. D'aquest treball en treim aquests fragments:

"Els elements responsables de l'acampada eren els dos que ja he dit, en Jaume Calafat, mestre d'escola i encarregat dels serveis de cuina, en Ramon Serra, sacerdot del poblament gitano, i el present estudiant de medicina. Els nois gitanos: vint-i-quatre; llur edat oscil·lava entre nou i els catorze anys".

"La família d'una assistenta social, que va treballar al poblament gitano, tenia una possessió a la vora de la mar a Son Servera. El paratge era preciós. Un pinar verd que vorejava el blanc de sorra i el blau de mar. L'ombra era espessa i l'oratge suau. L'aigua potable, relativament a prop. La platja, a dues passes".

"El temps anava passant. Havíem previst sortir el dia 17 d'agost i tornar el 27. L'associació INGIMA, que es dedica a la promoció dels gitanos de Mallorca, ens va oferir l'ajuda que necessitàssim, malgrat les minses possibilitats econòmiques de què disposava. L'Exèrcit va disposar un camió per al transport del material".

Continua narrat altres preparatius, la sortida, l'acampada. "Ualque pua

d'eriçó entrava dins un peu desprevingut. A les nits, foc de campament. El fogueró era amigable, amainava la serena. El "cante hondo" esqueixava les tenebres. Quan un gitano canta de veritat, l'ànima tremola.

No tots els dies eren iguals. Un dia d'excursió a una platja no molt lluny, a Canyamel. El menjar, d'entrepanes. El temps, meravellós. Al final, cansament. Es dormí molt bé aquest dia.

Just devora el campament hi havia un grup de cases i una petita capella. En ramon, sacerdot, deia missa per als estiujants. S'establí contacte amb les persones que vivien al voltant nostre".

"El dissabte, plougué abundosament. Cent cinquanta litres per metre quadrat. El campament s'inundà. trobarem aixopluc dins unes cases buides que eren a prop. Calia traslladar el menjar i la cuina. La nit fou llarga. El dia següent vingueren els pares dels nois. L'arribada va ser decepcionant. Havien trobat dos gitanets carretera amunt". Se seguiren alguns crits. El reportatge acaba narrat altres fets i anècdotes.

Dia 27 d'abril de 1973, "Última Hora" publicava el reportatge Boda gitana y rumbosa en Palma. Más de quinientos invitados acudieron al jolgorio que se prolongó durante más de catorce horas. Es tracta d'un reportatge gràfic (8 fotografies) de Salleras. Els nuvis eren Jesús Ferriol de 21 anys i Remedios Rodríguez de 18 anys i la cerimònia se celebrà a l'església de la Santíssima Trinitat.

Dia 28 d'abril de 1973, el setmanari "Vida Isleña" publicava un detallat informe signat per Marisa Gayoso, titulat *El Poblado Gitano*, on l'autora ofereix interessants dades sobre el plànol del poblament, les vivendes, els seus habitants i alguns aspectes sobre la situació laboral dels gitanos i també sobre educació i ensenyança.

Els dies 9, 10 i 11 d'octubre de 1973, Santiago Miró publicà a "Última Hora" llargs reportatges (amb fotos de Torres) amb el títol *Tras las huellas del gitano mallorquín* parlant sobre la seva integració o rebuig, dades d'identitat

(fent menció de Son Banya diu que un 40% dels gitanos ja treballen com a fixes, el 10% fa de pedacers i el 9'5% "chaparristas" i només una minoria del 0'5% no treballa). També es fa menció d'un grupet de gitanos immigrants que viuen a Son Rarinya i un altre grup a sa Vileta, "mal vistos por el gitano mallorquín". Un altre grup viu a la Porta de Sant Antoni: són els gitanos comerciants catalans "instalados en pisos y adinerados".

Miró també fa menció que s'intenta l'ensenyança i instrucció mitjançant una escola, i el tercer reportatge el dedica a *Un día en el poblado de Son Baña*.

Dia 16 de setembre de 1974, "Última Hora" publicava el reportatge Una Iglesia para gitanos en Palma. "Todos somos iguales antes Dios". Es tracta d'una església evangèlica, situada en el carrer de Sant Agustí, núm. 22, article signat per P. Prieto García.

Dia 17 de maig de 1974, "Diario de Mallorca" publicava Un patronato para el poblado gitano.

Dia 16 d'octubre de 1974, "Última Hora" publicava *El tío Quinini*, jefe natural de los gitanos mallorquines.

Dia 16 de novembre de 1975, "Diario de Mallorca" publicava Centros oficiales rechazan la matrícula a gitanos. Dia 3 de març de 1976, "Última Hora" publicava *Boda gitana de tronío*.

Com a nota complementària direm que el mot *gitano* es va incorporar en el nostre llenguatge amb el significat de persona viva, espavilada i, a vegades, d'una manera d'obrar amb dobles intencions, etc. Vegem una mostra: dia 28 de juny de 1912, el setmanari satíric i humorístic "Pu-put" publicava una nota referent a Esporles, consistent en un diàleg entre un jove i una al·lota del poble. Ella li diu: - Gitano, tot m'ho robes. Un altre setmanari, de les mateixes característiques, el "Foch y Fum", en l'edició de dia 4 d'octubre de 1918, publicava una crònica d'Esporles. També es tracta d'un diàleg entre un jove i una al·lota del poble: "En Bombet se'n va a ca s'al·lota, toca i aquesta surt per sa finestra: ¡Hola, gitano! Què ets tu?..."

Jaumet: Bon vespre, com que vénen festes de pau i reflexió, m'agradaria que mos sortís un escrit que transmetés, alegria i il·lusió.

Ramon: De glossat anau avui? Idò jau aquesta: Ala, al·lots, ja estam dins sa tardor, prest vendrà sa fredor, noltros mos estofarem ran des fogó i costarà més donar sa lliçó, per tant avui posau-hi il·lusió. Que vos ha agradat?

Julia: Jo, com que en aquest moments no me'n surt cap, vos contaré una història molt il·lustrativa. En una ocasió una padrina tenia a dormir a caseva dos néts, un de set anys i un de sis mesos. Es nins dormien damunt es sòtil, i com que sa padrina era molt poruga, tancava sa finestra amb biuló i després més amunt fermava un fil de ferro; com és natural també tancava sa porta de davant. Mira per on, un dia se pega foc sa casa, es nin major intenta obrir sa porta de davant i no pot, se'n va a sa finestra i no arriba ni tan sols an es biuló. Però quan arriben es bombers se troben es nin damunt sa cornisa que duia damunt es nin petit. Sa gent comença a fer comentaris de miracle. Quan s'acaba d'apagar es foc i es dos nins estan salvats, una comissió se'n va a demana parer an es capdavanter des bombers. Ell diu: "De miracles res, simplement es nin era tot sol i sabia què havia de fer".

Jaumet: Això demostra que sa gent pot fer tot lo que se proposa; es fre som noltros mateixos, escoltant altres persones.

Tomeu: Meiam, deixem anar una estona ses bones intencions i ses gloses perquè dia 12 d'aquest passat mes de novembre el Carde va fer sa presentació de tots ets equips, jugadors, entrenadors, preparadors físics... I resulta que una dotzena grossa d'aficionats -sa directiva- tenen entretinguts i fora de males idees a unes 120 persones, dins un bon ambient i molta harmonia. El Sr President, Ignasi Umbert, va fer un petit discurs, expressant sa idea d'aquests desinteressats aficionats indicant que en

es mateix temps que formen esportistes també es formen com a persones, labor molt lloable. Esperem que arribi a bon port aquesta idea. Aprofitaré per donar-los ses *Bones Festes* a més de felicitar-los per sa seva tasca. Endavant Carde.

Xesc: Ala idò, jo també parlaré d'una presentació. Un dia abans de sa del Carde, amb molt de rebumbori i sarau per llarg es PP va presentar na Manuela Meseguer com a candidata a sa batlia de Sant Llorenç. Me va cridar molt s'atenció sa quantitat de dobbers que se poden gastar en un acte tan normal com aquest. Lo segon, va ser sa carpa. Què significava? Por? Americanisme? O què cony? Lo tercer, s'apatia del Sr Matas en es seu discurs, fluixet fluixet. Lo quart, sa quantitat de medalles que se penjà el Sr Matas de coses que havien fet uns altres. I cinquè, es vídeo, no vaig entendre res, només vaig veure una persona fent lo normal de sa gent de poble. La Sra Manuela la vaig veurà un poc millor: millor oratòria, més preparada, idees clares i presència. Llàstima de nervis, segur que sa pròxima li sortirà millor. Ah! un detall: Després d'haver donat sopar an es poble, es representants des PP (10 persones) anaren a sopar a un restaurant. I és que una cosa és es poble i una altra es PP.

Julia: Ja podem estar alerta amb so colesterol perquè diven que entre Sant Llorenç i sa costa se presenten devers deu llistes. Si totes mos conviden a sopar... al tanto amb sa salut.

Xesc: Idò anit no puc parlar des ponts que li han caigut an es PP? La Sra Cabrer, segur, no li importarien ses Festes.

Jaumet: No, no parlarem ni des ponts, ni des vídeo, ni de cap de ses xorrades que a vegades diuen o fan es polítics.

Xesc: Maldament venguin ses Festes, aquesta sí que la'm deixareu contar. Es passat dia 27 tenia quatre feines per devers Manacor, me passejava pes carrer de s'oficina de s'atur i amb gran sorpresa me vaig trobar amb un gran dispositiu de policia, com si passàs qualche cosa greu, però en es mateix tens veia sa gent molt tranquil·la. Jo, que no ho veia molt normal, vaig demanar què passava. Quan me contaren es

motiu, de ver, no sé quina casta de sentiment se va apoderar de mi. Ara mos resulta, que el Sr. P.J. Ramírez se mereix que es govern li dediqui aquest gastòrum en protecció! I ses dones en perill de ser assassinades pes seu company, no valen tant com ell? I es que vivim a foravila, no mos podrien guardar sa casa? I ets altres què? Però no acaba aquí sa cosa. L'endemà llegesc a sa premsa sa darrera xarlotada de sa història: Aquest personatge va entrar en es jutjat per s'entre-sol en un cotxe camuflat, i no va pujar fins que sa policia el va cridar. De què cony té por? Tan malament té sa consciència? O és tot folklore? Si és així aquest fulano mos surt molt car.

Jaumet: Guardau qualche cosa per sa pròxima, perquè amb tantes festes no mos lleurà informar-mos. Si voleu dir dues frases i sa conterella d'en Mariano, ja n'hi haurà prou.

Xesc: Qui juga amb foc se crema. Qui juga amb foc pixa en es llit. A sa vida no tot són flors i violes.

Ramon: El cor net i es cap dret. Fent i desfent, se fa s'aprenent. No t'apuris, més no t'aturis.

Julia: S'han comès molts més crims en nom de s'amor que en nom de s'odi. Mentres sa dreita no se llevi de damunt aquest rovell que du, i s'esquerra aquesta lluminositat, difícil veig qualche acord.

Tomeu: Per Santa Catalina des blat que no heu sembrat feis-ne farina. Santa Catalina un mes refina, per sant Andreu, calabruix o neu.

Mariano: Quan es capellans encara duien *coronilla*, un senyor d'alta alcúrnica palmesana se va comprar dos lloros i com que eren ben iguals, i volia sebre quin era es mascle i quin sa femella, va pensar: "Quan caponin ho sabré", i se posà a vigilar-los. Un dia els pilla i fa una *coronilla* en es mascle. Un dia tenia un gran dinar a caseva, posa un lloro a cada cap de taula i mira per on, en es cap de taula s'hi seuen un capellà donant s'esquena an es mascle. Es lloro vengà a mirar i a moure es cap, fins que es capellà se gira, es lloro el se mira i l'escomet: "Ah putes, ja veig que també t'han trobat caponant, com a jo!"

La Biblioteca Salvador Galmés ja té 25 anys

Maria Bel Bont Riera

Dia 6 de novembre la nostra biblioteca va celebrar un aniversari molt especial: 25 anys. Com passa el temps! Pareix mentida, ja fa vint-i-cinc anys que el nostre poble disposa d'un servei públic i gratuït, adreçat a tots els ciutadans, nins i no tan nins, on poden trobar-hi des d'un llibre fins a una pel·lícula.

Després d'aquests anys, la biblioteca s'ha convertit en un indret conegut i un servei municipal molt utilitzat, tant per part dels infants, com per part dels adults, i que molts, per un motiu o un altre, visiten de tant en tant.

La Biblioteca va ser inaugurada oficialment el 6 de novembre de l'any 1981. Hi assistiren el conseller d'Educació i Cultura del Consell General Interinsular, el Sr. Conrado de Villalonga, i el secretari general tècnic de la Conselleria, el Sr. Jaume Rotger. Per part de l'Ajuntament, hi havia el batle, el Sr. Ignasi Umbert i el regidor de cultura, el Sr. Mateu Girart. Una vegada fets els parlaments, l'Ajuntament i el Consell varen signar el conveni, on va quedar reflectit el compromís adquirit per les dues parts. Va rebre el nom de Biblioteca "Salvador Galmés" en homenatge al nostre escriptor més conegut, arreu dels Països Catalans, per la seva magnífica i extensa bibliografia.

Cronològicament la nostra biblioteca va ser la primera que va obrir el Centre Coordinador de Biblioteques del Consell de Mallorca. Actualment són setanta-dues les que l'integren, que estan incloses dins l'anomenada Xarxa de Biblioteques. Per tant, fa vint-i-cinc anys que aquest servei municipal començava a funcionar, a alguns municipis, Montuïri, Esporles, per exemple, i actualment gairebé tots els municipis disposen d'aquest servei municipal, a quasi tots els nuclis de població. En el cas del nostre municipi, disposam del servei a Son Carrió i també a sa Coma, amb una elevada acceptació i utilització.

Inicialment la biblioteca estava ubicada a la planta baixa de l'Ajuntament, i era molt petiteta, tenia uns 12 llocs de lectura. Es va obrir amb un fons de 1.824 llibres, 164 de l'Ajuntament, 8 donació de "La Caixa" i 1.652 procedents

del fons institucional del Consell.

Posteriorment, el juny de l'any 1990, quan era batle el Sr. Bartomeu Pont, i regidor de Cultura, Ensenyament i Festes, el Sr. Antoni Sansó, es va decidir traslladar-la a l'edifici de ca ses monges, que havia passat a ser propietat municipal, l'octubre del 1990. El lloc ja era més gran, ocupava dues sales, una amb els llibres de consulta i sala de lectura i l'altra amb els llibres per a infants. Hi va estar fins al febrer de 1999.

Però no va ser fins l'any 1999 que es va traslladar a la plaça Nova, a darrere ca s'Escaleta. A partir de llavors va quedar consolidada socialment dins el municipi. La nova inauguració va tenir lloc el divendres 19 de març, i va ser a càrrec del Sr. Damià Pons, president de la Comissió de Cultura i Patrimoni Històric del Consell de Mallorca, amb la presència del batle, el Sr. Mateu Puigròs, i la del regidor de Cultura i Festes, el Sr. Bartomeu Mestre.

Des de fa uns anys, el concepte de biblioteca ha canviat molt: ja no és un lloc on impera el silenci, i no es pot obrir boca, sinó que és un lloc d'encontre on habitualment la gent assisteix per passar una estona agradable.

Actualment, es disposa de documents en diferents suports (CD, CDR, DVD), publicacions periòdiques, uns 30 títols, entre revistes i diaris, i 3 punts d'accés a internet. També s'ha passat del catàleg manual, a base de fitxes, a

un catàleg informatitzat, on es pot mirar la ubicació de qualsevol document, que tinguin les biblioteques de la Xarxa. El servei també s'ha ampliat, ja que disposam del préstec interbibliotecari, ens cedim documents en-

tre biblioteques. L'horari d'atenció al públic també s'ha ampliat, matí i capvespre, que dóna als usuaris més opcions per utilitzar aquest servei.

Des de la seva nova ubicació, fa 7 anys, a la biblioteca s'han fet multitud d'activitats d'animació a la lectura, teatre de petit format, contacontes, tallers, etc... Però també s'hi han fet diversos actes, presentacions de llibres, majoritàriament d'autors locals, o de temàtica local, aproximadament una dotzena. També hi ha hagut la presentació d'una rondalla interactiva *L'amor de les tres taronges* (17.03.2000), i de la nova revista *Lluc* (9.08.2004); presentació de contes infantils: *El tren que anava a la mar* (22.04.05) d'Elisabet Abeyà; *La Terra de Drim* de Pere Josep Santandreu (09.08.06); o concerts pedagògics. A part, conferències de diversa temàtica, xerrades de temes actuals, adreçades a determinats sectors (pares, gent gran...), cursets de memòria, i tantes d'altres activitats.

Esperem que els usuaris en un futur segueixin utilitzant, aprofitant i gaudint d'aquest servei, i que els que encara no ho són trobin un moment per poder conèixer-lo. Sempre hi ha algun moment del dia, per petit que sigui, per poder llegir un bon llibre, veure una bona pel·lícula, o simplement escoltar una bona música. Veniu a la biblioteca que segur que ho trobareu.

Torneig de tennis de Nadal

Pau Quina

Aquesta vegada començarem xerrant de tennis i deixarem el futbol en segona plana. I és que l'autèntic esport de la raqueta (tot això de pàdel i de frontó no són més que simples derivats) està ben de moda al nostre poble (tant que no m'estranyaria que en les properes eleccions algun partit polític plantegi la possibilitat de fer una nova pista de tennis). I és que hi ha dies que no pots jugar d'ocupada que està. Deu ser l'efecte Nadal (igual que en el seu dia hi hagué l'efecte Marga Fullana).

Davant aquesta demanda, en Pere Nebot no ha tengut més remei que organitzar un torneig nadalenc (quan

generalment només se'n feia un a l'estiu i prou). Però per haver estat una novetat, la xifra de 27 participants no està gens malament. Tots ells han estat repartits en quatre grups i el primer de cada un disputarà les semifinals corresponents. La gran final serà dia 4 de gener (que guanyi qui més s'ho mereixi i miam si d'una vegada és un llorenç).

En el grup groc el gran favorit és en Miquel Femenies "Xetxe"; en el grup vermell, que és el més igualat de tots, en Pedro Santandreu "Trompes" o en Toni Palmer (a l'espera de com respon en Paco Pastor, que després d'uns quants anys d'absència ha decidit retornar a les pistes i, si encara conserva aquells cops que tenia, ja ens podem preparar...); en el grup taronja (el meu) la cosa segurament estarà entre n'Agostí Domenge i en Tomeu Llinàs "Movie"; i finalment en el grup verd el gran favorit és en Toni Roca (sobretot si tenim en compte que en Jordi Barbot acaba de sortir d'una lesió). Però ja sabem que en un torneig sempre hi ha sorpreses, així que haurem d'estar a l'expectativa.

Pel que fa al futbol, cal destacar la bona ratxa que a la fi ha agafat el Cardassar. Quatre victòries seguides no es fan sovint i això ho ha aprofitat l'equip per situar-se a la part davantera de la classificació (però li convé no badar perquè la diferència de punts és mínima). És tal aquest canvi en el joc de l'es-

quadra granota que fins i tot en un diari va sortir escrit que "feia estona que no es veia un Cardassar tan ofensiu en es Moleter". Que continuï l'espectacle idò.

Pel que fa a la Primera Divisió no han canviat gaire les coses durant el darrer mes. El Barça continua líder, el Madrid a rebufl i el Mallorca fa es coió de cara a porteria i en un futur pot acabar pagant-ho. Si de cas cal destacar la baixada del València, sobretot a causa de la plaga de lesions que ha sofert. I com vaig avisar, quan les coses van malament és quan surten els pedaços bruts i en Carboni i en Quique Sánchez Flores ja han començat la seva particular lluita que vaig predir. Miam qui guanya.

Finalment a la Champions el Barça haurà de patir davant el Werder Bremen en el darrer partit ja que no ha sabut fer el deures quan tocava. Pel que fa al Madrid ja s'ha classificat per vuitens de final, però una vegada més va demostrar que està a molta distància d'aconseguir el nivell que té ara el Lió. Va ser impressionant veure com un jugador ni molt manco galàctic com en Carew deixava en ridícul a tot un Pilota d'Or com en Cannavaro. I és que, quan un equip funciona tan bé com la màquina d'un rellotge, qualsevol jugador rendeix per damunt de les seves possibilitats (recordem els Marcelino, Iván Campo o Amato del Mallorca d'en Cúper; els Berbatov, Placente o Neuville del Leverkusen; o els Milosevic, Raúl García o Delporte de l'Osasuna de n'Aguirre).

FONTANERIA

JOAN MIQUEL

C/ Verge Trobada, 46. - Mobil 636089861
07530 SANT LLORENÇ

Resultats del Cardassar

Claudia A. Umbert Fullana

Preferent

28.10: Santa Ponça 1 - Cardassar 4
Onze titular: Sion, Esteve, Planisi, Gil, Pedro Mas, Xavi, Rigo, Tomàs, Biel Toni, Mestre i Cabrer.

Canvis: Galmés per Cabrer, Genovart per Biel Toni i Torreblanca per Mestre.
Gols: Gil, Tomàs i Mestre (2)

01.11: Cardassar 2 - Pla de na Tesa 0
Onze titular: Sion, Esteve, Planisi, Gil, Pedro Mas, Torreblanca, Rigo, Xavi, Biel Toni, Mestre i Cabrer.

Canvis: Miquel Miquel per Gil (lesionat), Genovart per Biel Toni, Estrany per Torreblanca i Galmés per Cabrer.
Gols: Torreblanca i Biel Toni.

05.11: Esportles 2 - Cardassar 4
Onze titular: Sion, Esteve, Galmés, Pedro Mas, Torreblanca, Tomàs, Rigo, Xavi, Biel Toni, Mestre i Cabrer.

Canvis: Planisi per Galmés, Genovart per Biel Toni i Pere Andreu per Pedro Mas.
Gols: Torreblanca (2), Xavi i Mestre.

12.11: Cardassar 2 - Penya Arrabal 0
Onze titular: Sion, Pedro Mas, Esteve, Galmés, Rigo, Tomàs, Torreblanca, Mestre, Biel Toni, Xavi i Cabrer.
Canvis: Planisi, Genovart per Biel Toni, Miquel Miquel per Torreblanca i Jose per Tomàs.
Gols: Rigo i Torreblanca

18.11: Arenal 1 - Cardassar 0
Onze titular: Sion, Esteve, Miquel Miquel, Galmés, Rigo, Tomàs, Torreblanca, Mestre, Biel Toni, Xavi i Cabrer.

Canvis: Planisi per Xavi, Genovart per Biel Toni, Pere Andreu per Tomàs i Jose per Galmés.

25.11: Pollença 3 - Cardassar 2
Onze titular: Sion, Planisi, Esteve, Galmés, Pedro Mas, Rigo, Torreblanca, Mestre, Xavi, Genovart i Cabrer.

Canvis: Biel Toni per Cabrer, Jose per Genovart i Miquel Miquel per Mestre.
Gols: Xavi i Torreblanca.

Juvenils

04.11: Consell 1 - Cardassar 4
Gols: Hasis i Jaume Brunet (3).

18.11: Artà 2 - Cardassar 0

22.11: Cardassar 1 - Santa Catalina 0
Gol: Jaume Brunet

25.11: Cardassar 4 - Montuïri 0
Gols: Jaume Brunet (2), Toni Sánchez i Rafel Sureda

Cadets

04.11: Platges Calvià 1 - Cardassar 1
Gol: Martí Pascual

18.11: Cardassar 0 - Cala d'Or 14

25.11: Camp Redó 4 - Cardassar 1
Gol: Martí Pascual

Infantils

04.11: Espanya 5 - Cardassar 0

11.11: Cardassar 0 - Santanyí 2

18.11: Independiente 9 - Cardassar 0

25.11: Cardassar 1 - Pla de na Tesa 1
Gol: Miquel Àngel

Alevins F-11

28.10: Cardassar 6 - At. Camp Redó 0
Gols: Gabi (2), Xisco Soler, Adrià i Joan Mas (2)

04.11: Sineu 1 - Cardassar 10

Gols: Tòfol, Gabi (4), Adrià i Joan Mas (4)

11.11: Cardassar 0 - Porreres 1

18.11: Ca'n Picafort 0 - Cardassar 2
Gols: Gabi i Adrià

25.11: Cardassar 2 - Ramon Llull 2
Gols: Gabi i Joan Mas

Alevins F-7

28.10: Es Pla 9 - Cardassar 0

04.11: Cardassar 3 - Bunyola 0
Gols: Francesc (2) i Manu

11.11: Felanitx 0 - Cardassar 2

25.11: Cardassar 8 - Algaida 0

Benjamins F-7

28.10: Serverense 3 - Cardassar 2
Gols: Ramiro i Joan Caldentey

04.11: Cardassar 2 - Cala d'Or 8
Gols: Bernat i Ramiro

11.11: Manacor 7 - Cardassar 0

18.11: Cardassar 0 - Olímpic 2

24.11: Porto Cristo 8 - Cardassar 5
Gols: Joan Caldentey (2), Bernat (2) i Sebastià Raya

Benjamins F-8

28.10: Cardassar 6 - Lluçmajor 2
Gols: Adrià (3), Pau, Joan Sancho Fiol

03.11: Cala d'Or 2 - Cardassar 3
Gols: Joan Sancho Fiol i Tomeu (2)

11.11: Cardassar 4 - Manacor 1

20.11: Porreres 4 - Cardassar 1
Gol: Joan Sancho Fiol

25.11: Cardassar 4 - Artà 1
Gols: Tomeu, Xavier, Plau i Joan Sancho Fiol

PER UN URBANISME RESPONSABLE

Si no ho pots fer, no ho facis

Mallorca necessita el compromís de tots, particulars, ajuntaments i institucions per a garantir el futur de la nostra illa, per créixer de manera moderada i amb respecte al medi ambient. Per això, si la normativa urbanística no et deixa fer allò que voldries construir, no ho facis.

El futur de Mallorca és a les teves mans.

conselldemallorca.net

Mallorca ets **tu**

Consell de
Mallorca

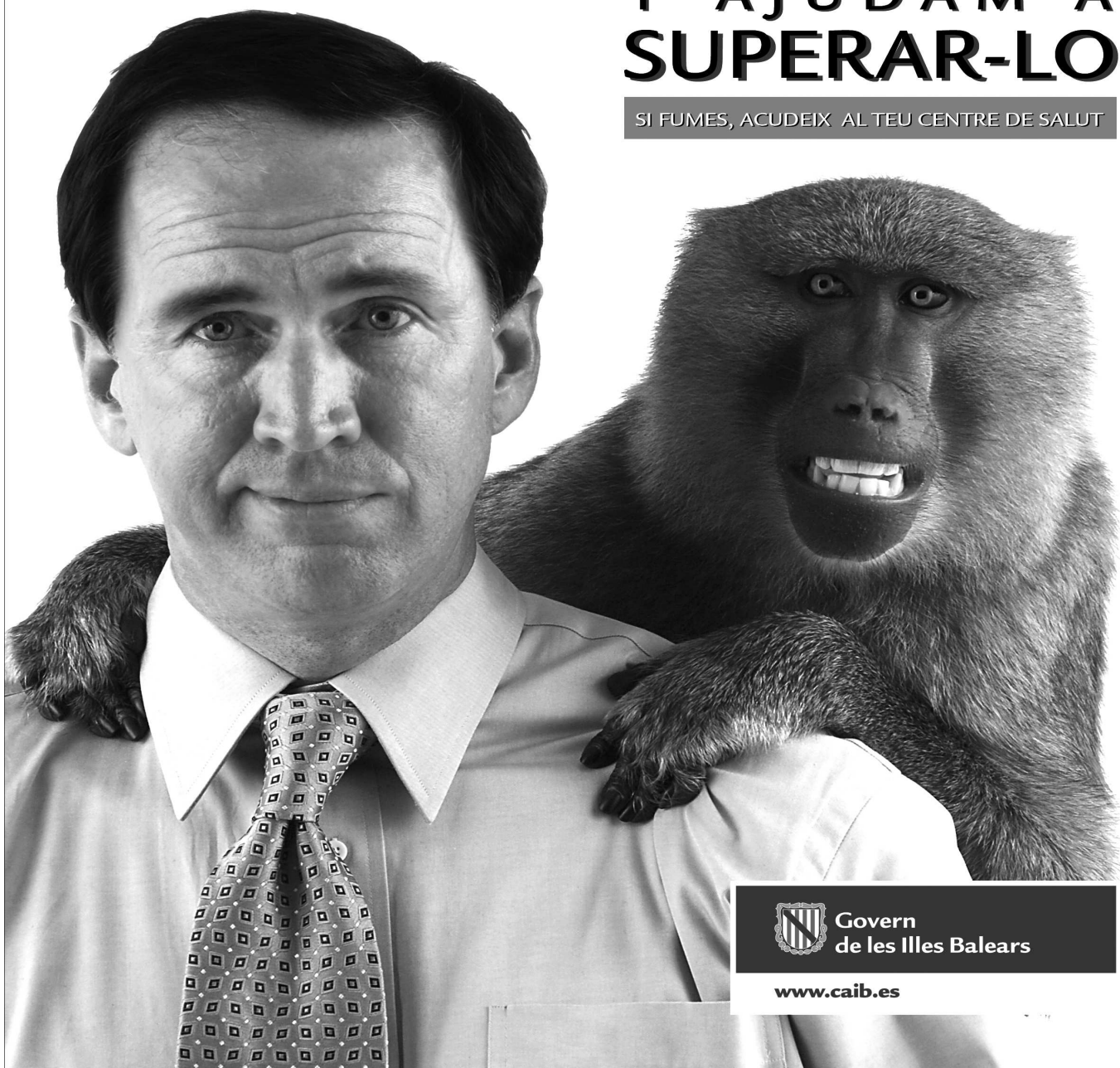
espais
sense
fum

www.portalsalut.caib.es

servei crida 902 075 727 pladrogues@dgsanita.caib.es

**T'AJUDAM A
SUPERAR-LO**

SI FUMES, ACUDEIX AL TEU CENTRE DE SALUT

Govern
de les Illes Balears

www.caib.es

Osset de pelutx (III)

Crom el Nòrdic

Miranda concerta una cita

- Calma't home, no et vull veure tan alterat.

- Jo sí que dec semblar-te patètic, oi?

La Miranda riu amb simpatia.

- I ara! Per què?

- Perquè no sóc el noi que les noies soleu voler.

La Miranda no sap com prendre-s'ho.

- I com són segons tu les noies, que totes volen el mateix?

- A veure... Sigui com sigui el noi que volen, volen un noi fàcil, assequible i desitjós de sexe. Jo sóc massa complicat i per això no lligo. A més, sóc massa malhumorat.

- A mi no em semblen tant malhumorat.

- Però què dius?

- Estic segura que t'he clissat. Veig que sota la teva aparença hi ha un home noble i de confiança. A més, ets seriós, però no per això has de semblar avorrit. Saps que em semblen tan carinyós en el fons... En tu deu haver-hi més dolçor... Em sembla que fins et diré *Osset de Pelutx*. Sí, et queda bé, el nom.

- Sies franca. Totes les noies em troben avorrit.

- Segur que totes no.

- Totes sí.

- Jo, no. Jo t'admiro. Mira, escolta, en podríem parlar molt de temps, però preferiria que ho fessim davant d'una beguda i en un lloc més íntim. Escolta, avui és dimecres, què fas aquesta tarda, o fins demà?

- Doncs... per la tarda estic lliure - Es mossega la llengua: "Tio, no sé perquè li he dit la veritat!".

- Mira, Eric, m'interessaria molt que abans de dijous a les vuit tu i jo tinguéssim la nostra primera cita.

- I per què abans d'aquesta hora?

- Doncs perquè l'Armando i jo hem quedat a aquesta hora per anar a prendre alguna cosa, i m'estimaria més dir-li que tot lo nostre s'ha acabat i que ara quedo amb tu. M'és molt important tenir algú que m'ajudi per tal de no trencar la promesa amb la meva àvia. I no vull quedar més amb l'Armando! Si tu no fas res, molt em temo que hauré de

empassar-me una altra cita amb aquell cabró gola avall! Però mira, si vols tenir la nostra primera cita ara mateix, llàstima no haver-me pogut maquillar una mica, però això rai! Arregla't i quedem.

- No. - L'Eric procura no fer-ho massa greu. - No, a veure, ho sento però no podem quedar.

La noia mira la pantalla de l'ordinador i diu:

- Però segur que uns tres quarts d'hora sí que em podries dedicar.

- Bé, doncs...

- Ho entenc, no vols. Mira, Eric, ara tinc una mica de presses, i la veritat és que no em trobo molt fina d'humor, m'entens, oi? Amb tot el que em passa... - Escriu una xifra en un paper amb el seu nom i li passa amb un gest suau a la mà d'Eric. - Aquest és el meu mòbil. El porto penjat a la cintura. Sisplau, abans de demà a les vuit, truca'm, i ho deixaré tot (inclòs l'Armando, tot cal dir-ho!) per quedar amb tu. Però sisplau, per mi serà sagrat si ho fas abans de la cita amb Armando. Si quedessis amb mi però després seria diferent. M'arrepento a l'esperança que tu em faràs cas i no em deixaràs a soles amb aquest desgraciat que tinc per nuvi. Anima't, noi! Només es viu un cop!

Miranda dubta, però li fa un petó a la galta a l'Eric, obre el candau i surt de l'habitació, donant abans una última ullada al seu cupido indecís.

La Miranda parla amb el germà d'Eric

No obstant, abans de sortir, la Miranda treu el cap per la porta pensant: "Si m'està mirant, és que li agrado". Però l'Eric mirava a una paret, i per l'expressió de la cara només se li veia com una espècie de vergonya. La Miranda, no sabent què esperar del seu intent de seducció, creua el passadís i, abans de sortir per la porta, es troba amb el Joan.

- Què em dius, Miranda? El meu germà ha volgut sortir amb tu?

- No ho sé. -La Miranda li explica com ho ha intentat amb Eric i no se n'ha sortit massa bé. -I què en penses,

Joan? Accedirà ton germà a sortir amb mi?

- L'Eric sempre ha estat reaci a quedar amb noies. No sé què contestar-te. Si pensa que tu li ets l'adequada...

- És complicat de motivar-lo, no?

- Sí. Entén-ho: ell ha preferit sempre la cultura, és un apassionat d'escriure i aprendre. Per això, costaria bastant que una noia li robés el temps que ell gasta per les seves aficions perquè el gastés en lligar.

- A mi no em dona la impressió que sigui un noi de passions tant mortes com perquè una noia no el pugui estimular.

- No, jo sovint penso que serà un amant devot quan trobi una que, donades les circumstàncies ideals, el motivi. Si poguessis ser tu, millor; poques noies apart de tu les veuria un bon partit per a mon germà. Li vull el millor.

- Bé, Joan, jo haig de marxar. Si pots animar a què l'Eric em truqui abans de la cita amb l'Armando em faràs un favor.

- No sé si jo puc influir massa en la decisió de l'Eric... Veuràs, Miranda, com deus entendre, si fem que l'Eric surti amb tu sentint-se obligat per la pressió social, malament.

- Sí, clar, no seria l'ideal, i menys en la primera cita.

- I menys en una persona com ell. És massa orgullós com per digerir que se l'obligui en contra de la seva voluntat.

- Per això, Joan, em penso que el que em queda és motivar-lo... Mantenir-me al seu costat... I, no sé, esperar sort!

- Jo et faré costat, Miranda. Compta amb què, en la mesura que pugui, faré una certa pressió perquè l'Eric t'acabi acceptant com a núvia.

- Bé... Suposo que és el millor que puc esperar. Bé, Joan, t'agraeixo el suport. Me'n vaig a casa a fer coses. Porto el mòbil a sobre. Cuida't. - S'acomia.

La Miranda no viu amb l'Armando. De moment, viuen cadascú en un pis separat. L'Armando, que viu en el seu món de fantasies egocèntriques, està convençut que és una cosa cantada que un dia la Miranda se'n vagi a viure amb ell en algun pis. El violent amant de la Miranda es pensa que aquest sempre li perdona totes les "pe-

titeses" que ell fa malament, i que al capdavant, com que ella sempre (o això pensa ell) acaba tornant amb ell, ell es pot portar com vulgui, "que és com ella l'estima". Actua com si fos un govern popular que pot mentir i estafar a tothom, ja que la llei del més fort i del més mentirós el fa invencible.

Així doncs, la Miranda camina uns vint minuts des de la casa de l'Eric i el Joan i arriba a casa seva. Es treu les sabates, es posa les sabatilles i es queda uns deu minuts, esperant la possible trucada d'Eric. Segueix esperant durant alguns minuts més. Després, es posa a ordenar calaixos i a fer feina domèstica, i a esperar aviam què passa.

La Miranda espera la trucada

Fem un breu incís. A casa de l'Eric (viu a un segon pis) hi ha una finestra, en l'habitació d'Eric i el seu ordinador, en la que es veu ben clarament i a poca distància tot el carrer contigu al pis on Eric viu conjuntament amb el Joan, visitats en ocasions per sons pares. La Miranda es pensa que l'Eric, quan ella es va marxar, no es va girar per mirar-la; doncs bé, això és mig mentira. Quan la Miranda, pensant sobre si l'Eric quedaria amb ell, marxava carrer avall cap a casa seva, l'Eric, amb una certa confusió, se la mirava a través de la finestra mentre recorria un o dos carrers fins desaparèixer de la cantonada. Després, va mirar el paperet on Miranda li havia deixat el seu número de telèfon.

Ja és sabut que, si quan tu te'n vas, la persona amb qui has estat es gira cap a tu només per mirar-te, és que té algun desig cap a tu. No vol dir que, si no ho fa, no tingui cap desig. Però si es gira, és que està ansiosa de tu, que no li hauria molestat del tot quedar-se una mica més. Et vol tornar a mirar, li ha donat l'apetència de tornar-te a mirar. Una mica de desig, sí el té. La Miranda pensava que si l'Eric no es girava per mirar-la era perquè ell passava d'ella i que li era una pesada però res més; doncs bé, sí que se li ha girat, només que estava inquiet i no es va girar fins veure-la per la finestra carrer avall; però aleshores sí que li dirigí

mirades inquietes. La llàstima és que la Miranda, mentre anava pel carrer, no sabent què esperar de la situació, va ser ella la que no es va girar cap al pis de l'Eric. I quan el riu sona, ja sabeu...

Com ja hem indicat, la Miranda es queda a casa i va fent feines mig nerviosa, atenta al telèfon, aviam si ell la truca. Surt de casa per fer alguns encàrrecs. L'endemà al matí tindrà feina a l'empresa de comunicacions on treballa i demà a la tarda tindrà (o no) la cita amb l'Armando. Com té per costum, la joveneta amb ànsies seductores portarà el mòbil a sobre, aquesta vegada ansiosa per veure si un noi la truca.

Aquesta nit mateixa, la nostra protagonista enllesteix algunes feines, surt un moment a comprar, es prepara una mica de sopar sola, mira la tele una horeta i se'n va al llit, sense haver rebut cap trucada.

Aquesta nit, precisament, l'Eric i el Joan parlen a casa. Ja coneixeu el tema.

- No. Ja t'ho he dit, Joan. No vull quedar amb ella.

- Per què no, Eric? La Miranda és guapa, simpàtica, formaleta i et podria cuidar molt bé. Podria ser ideal per a tu.

- Mira, Joan, la Miranda no m'agrada. I punt.

- Però mai has donat una oportunitat a cap noia! Diràs que no sempre, fins que sigui massa tard? Mira noi, oportunitats de lligar bones, no surten cada dia. A més, la Miranda estaria encantada que quedessis amb ella abans de fer-ho amb l'Armando. Si no, s'ho prendrà com que l'has obligat a tenir més cites amb aquest desgraciat.

- M'has dit que l'Armando és un tio fatxenda i desaconsellable.

- Sí. Ja te n'he explicat alguna anècdota.

- Oh, i tant. Ja m'ho penso, no hi tinc cap dubte: aquest tio és un mal element.

- En aquest cas, si tu no quedes amb la Miranda, ella ho farà amb l'Armando. Ben bé l'estàs abandonant!

- Però què vols que et digui? La Miranda no m'importa.

- Home, ara mateix no, ja m'ho imagino. Però si li donessis una oportunitat...

- Sempre el mateix. "Queda amb una noia, no siguis babau, si això de ser solter és molt avorrit". I jo què? La meua opinió on queda, eh? "Oh, però és que els demás tenen la raó en tot". Bah!

- Home, aviam, Eric... Entenc que ja n'estiguis una mica fart de la gent com n'és d'insistent. Però penso francament que la Miranda no s'ho mereix, quedar-se atrapada amb l'Armando. Tu hauries de prendre la teua responsabilitat en l'assumpte. Si la Miranda torna amb l'Armando, tu tindràs la teua part de responsabilitat vulguis o no. Pensa ben bé el que vols fer.

- D'acord, ja ho he sentit. Ara, sisplau, deixa'm tranquil, que estic molt alterat i vull distreure'm.

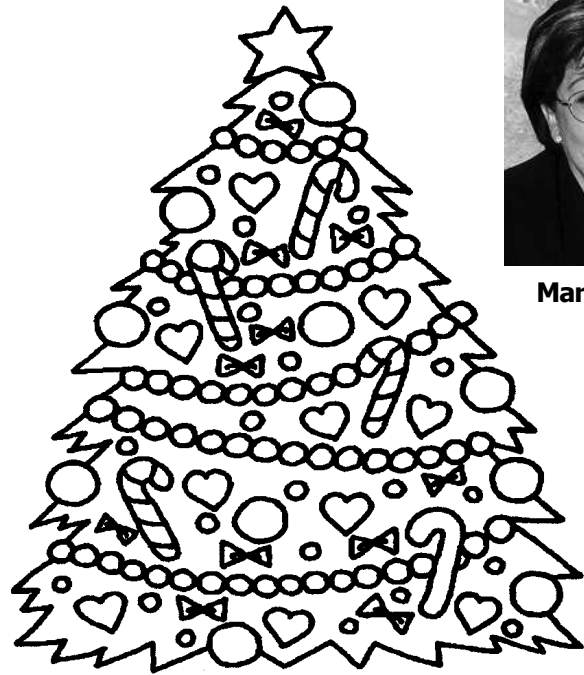
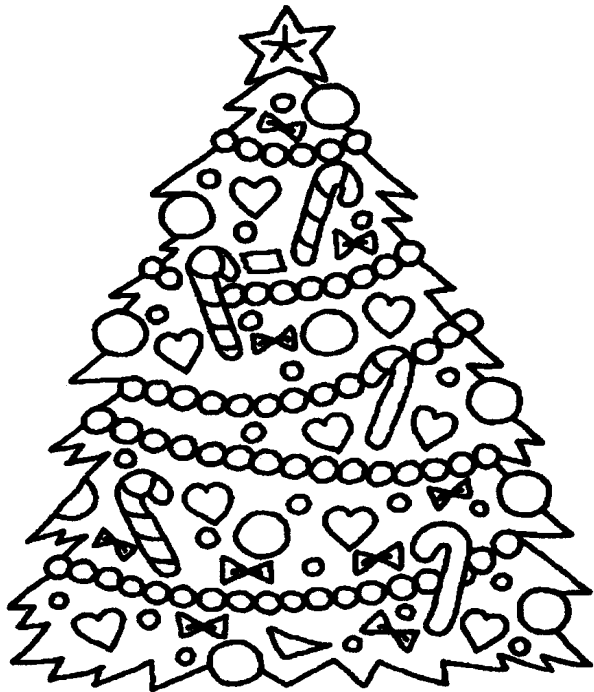
- Com vulguis, germanet. - El Joan, amb tranquil·litat, surt de l'habitació i tanca suaument la porta.

Mitja hora més tard, l'Eric estava davant la pantalla de l'ordinador, escrivint incansable. El Joan s'ho mirava des de la porta, que ara estava entreoberta, amb desànim. "L'Eric ja s'ha oblidat de tot i es dedica a la seva afició com si res. No el casarem, aquest noi! La pobre Miranda ja està apanyada!". Però com se sol dir, no diguis mai blat que no sigui al sac...

FERRERIA i ALUMINI	
	Ca'n Miquel
Mòbil: 626 051 729	C/. Son Colom, 6 Sant Llorenç 07530

1.- Troba set diferències entre els dos dibuixos:

Margalida Fiol

2.- Troba les dues figures iguals:

3.- Cerca 8 noms d'algunes figures del Betlem:

A	B	P	A	S	T	O	R	E	T
N	Q	O	B	R	S	R	E	S	G
G	N	X	U	N	W	M	I	U	Q
E	T	S	J	E	S	U	S	E	T
L	F	C	A	M	E	L	L	S	P
O	U	D	E	W	M	A	R	I	A

4.- Endevinalla:

**ABANS DE LA PRIMAVERA,
EL MEU ARBRE JA TREU FLOR;
UNS EM MENGEN TORRADETA,
O EM TRITUREN PER TURRONS.**

Solucions al número anterior

1.- L'hipopòtam C i l'hipopòtam E són iguals.

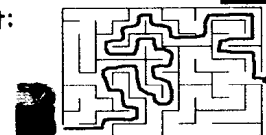
2.- Sopa de lletres

3.- Endevinalla:

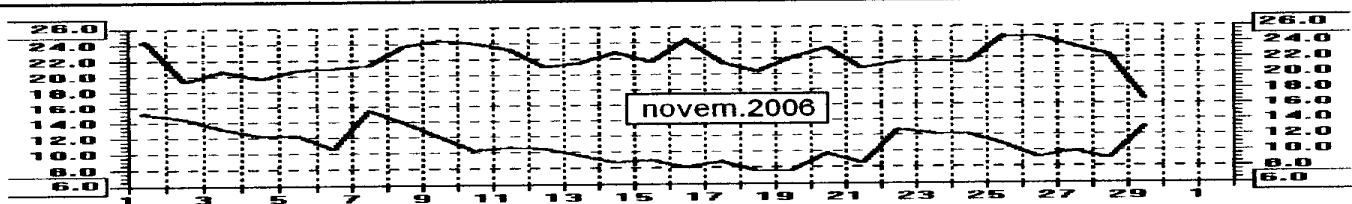
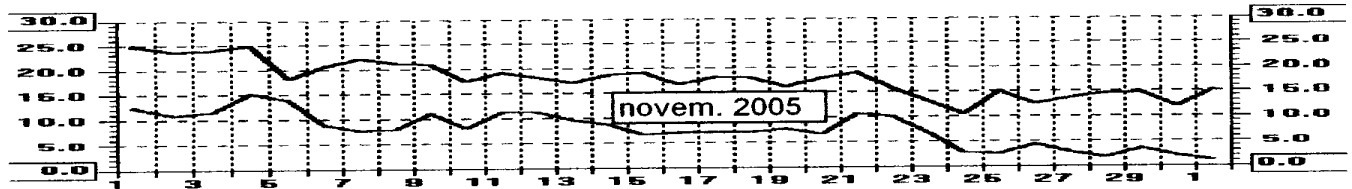
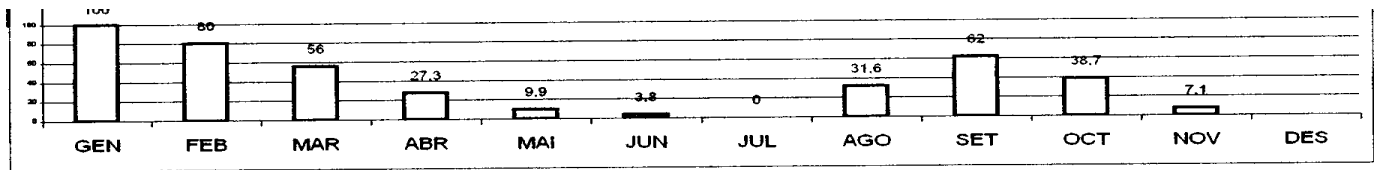
El sol

4.- Laberint:

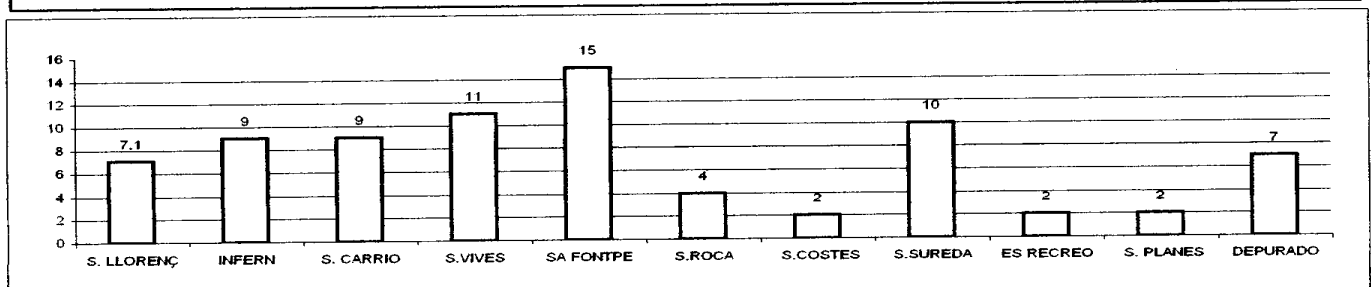

Aquestes són les pluges a Sant Llorenç per mesos. Font: Can Xesc B480

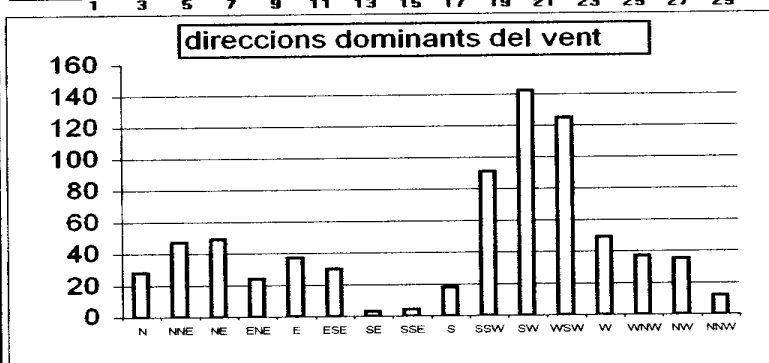
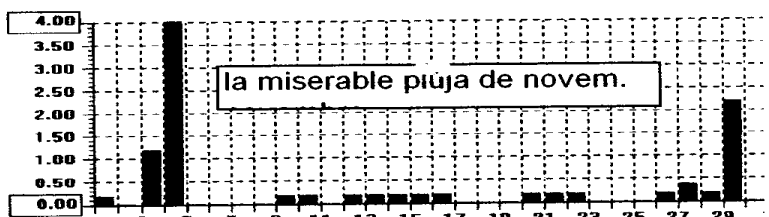

Evolució de la temperatura del mes de novembre de 2005 i 2006 : font Ca'n Xesc B480

Aquestes són les pluges del mes de novembre de 2006 als diferents llocs del nostre tereritoti

Resum comparatiu del mes de Novembre		
anys	2006	2005
Cel serè	16	7
Cel nuvolat	12	15
Cel cobert	2	8
Gelades	0	4
Calabruix	0	1
Boirades	7	2
Tempestes	1	7
Temp. màx.	24,6	24,8
Temp. mín.	7,6	0
Mitja del mes	16,1	12,7
Màx. mitja	21,9	18
Mín. mitja	11	7,9
Pluja del mes	7,1	98,2
Pluja acumulada	421	403
Velocitat màx.	del vent	vent
S. Llorenç	51,5	46,7
Sa Fontpella	53,8	78

Aquest mes no he tengut ni ganes de fer comentaris, però si qualcun dels nostres lectors m'està endarrer, fa una cinquantena d'anys que sembraven per aquest temps i, passats els esterrossadors, s'aixecava una polseguera. Era lo que se deia "sembrar amb eixut".

An inconvenient truth. Una veritat incòmoda

Tomàs Martínez

Aquest és el títol d'un documental que es va estrenar a les sales cinematogràfiques el passat dia 3 de novembre. Al Gore, vicepresident dels EUA a l'època de Bill Clinton, la persona que per uns tecnicismes no va ser president en l'enfrontament electoral amb George Bush, presenta el documental realitzat per Davis Guggenheim sobre l'encalament global de la Terra.

El diòxid de carboni, el metà, l'òxid nítrics, el vapor d'aigua i altres gasos formen una capa a l'atmosfera que agafa una part dels raigs solars. Aquest fet és positiu perquè permet que la Terra sigui habitable. Sense aquesta capa la Terra es refredaria perquè els raigs de sol rebotarien a la superfície terrestre i retornarien a l'estratosfera.

La tala de boscos, especialment a l'Amazònia, i la crema de combustibles fòssils com el carbó, el petroli o el gas han anat incrementant les quantitats de gasos a l'atmosfera. La capa s'ha fet més gruixuda i concentra més quantitat d'energia solar. Això produeix un augment de les temperatures i es coneix amb el nom d'encalament global.

Quins canvis es produeixen a la Terra com a conseqüència de l'encalament global?

La majoria de científics de bona fe coincideixen en assenyalar que s'estan produint canvis a la Terra que són molt importants i que tenen conseqüències directes sobre la vida del planeta.

Els darrers trenta anys s'han duplicat els huracans de màxima intensitat (força 4 i 5).

Les glaceres es fonen. En els darrers deu anys el volum d'aigua procedent d'aquestes s'ha duplicat. Un gran nombre d'espècies animals veuen modificats

els seus hàbitats i han d'emigrar. Més de 250 espècies d'animals es desplacen cap als pols com a conseqüència de l'encalament global. Les sequeres i les inundacions han crescut de manera alarmant les darreres dècades. El nivell de l'aigua del mar ha augmentat 15 cm els darrers cent anys. En els darrers deu anys hem vist tres vegades més catàstrofes climàtiques que a la dècada dels anys seixanta. Malalties com la malària s'estenen a zones elevades.

Si no hi posam remei, els propers vint-i-cinc anys poden morir més d'un quart de milió de persones per aquest fet.

Si se segueix fonent el gel de l'Antàrtida i de Groenlàndia, el nivell de la mar pot pujar més de cinc metres i provocar la destrucció de les zones costeres.

Més d'un milió d'espècies poden tenir greus dificultats d'adaptació i poden extingir-se.

Els governs tenen l'obligació política i moral de fer alguna cosa, d'implantar-se en la resolució del problema.

L'any 1997, 36 països industrialitzats signaren el protocol de Kioto, un acord internacional de protecció del medi ambient. L'objectiu d'aquest acord era reduir un 5'2% les emissions de gasos d'efecte hivernacle respecte de les registrades l'any 1990.

L'any 2001, a la cimera de Bonn, els EUA trencaren el compromís signat a Kioto, mentre que Canadà, Rússia, Ucraïna, Nova Zelanda, Noruega, Islàndia i el Japó el varen ratificar, però l'obligació de reducció de les emissions dels gasos d'efecte hivernacle passà del 5,2% a l'1'8%.

El 75% de les emissions dels gasos que s'han acumulat a l'atmosfera els darrers 50 anys s'ha generat en països industrialitzats on viu el 20% de la població del món. EUA és el responsable del 25% de les emissions de CO2 generades entre el 1950 i el 1990. El Japó, Canadà i Austràlia són responsables d'un altre 50%; dins el mateix període aquests països han perdut 13 milions d'hectàrees de boscos cada any.

Aquest fet ha suposat una injecció de gasos a l'atmosfera equivalent al 20% del total de les emissions.

Davant aquesta situació la pregunta que s'imposa és: què hi podem fer?

Cada un de nosaltres, de manera individual, podem contribuir a resoldre el problema: emprar els transports públics, caminar, anar amb bicicleta, generar electricitat amb plaques solars o molins de vent, emprar aparells energèticament eficients, apagar llums i aparells connectats a la xarxa elèctrica quan no els utilitzem, reciclar els residus, rentar amb aigua freda o tèbia, baixar dos graus el termòstat de la calefacció o pujar tres graus el de l'aire condicionat, emprar una dutxa de baixa pressió, no deixar els aparells en mode "stand-by", inflar correctament els pneumàtics del cotxe o sembrar arbres són algunes de les coses que podem fer per evitar o disminuir el problema.

Algú pot pensar que totes aquestes coses serveixen de ben poc, però pensau que cada 5 quilòmetres en cotxe suposen 1,5 quilos de CO2, una bombeta de baix consum estalvia 400 quilos de CO2 a l'any; els aparells en mode d'espera ("stand-by") consumeixen el 45% del total de l'energia que gasten; reciclar els fems evita l'emissió de 2.000 quilos de CO2 a l'atmosfera; emprar una dutxa de baixa pressió per a l'aigua calenta pot estalviar tres tones de CO2 a l'any i ajustar el termòstat de la calefacció i de l'aire condicionat suposa deixar de llançar 900 quilos diòxid de carboni a l'atmosfera; la sembra d'un arbre suposa que aquest absorbeixi una tona de CO2 al llarg de la seva vida.

Ara que arriba Nadal pensem en la despesa innecessària de llumets encesos a carrers i cases durant nits i nits, setmana rere setmana.

Després de posar fil a l'agulla i fer tot el que està en les nostres mans també hem de demanar als governants que s'impliquin a fons en la resolució del problema. No hi valen excuses, no sigui cosa que no tinguem temps de rectificar.